Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2023. november 9., csütörtök
LXXV. évfolyam
257. (21528.) sz.
Ára: 4 lej
(előfizetőknek 2,26 lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

Folytatódik az egészségbiztosításban dolgozók tiltakozása

A politikumtól várják a megoldást

Fotó: Nagy Tibor

Tovább tiltakoznak a Maros Megyei Egészségbiztosítási Pénztár mindkét szakszervezetéhez tartozó alkalmazottak, akik csatlakoztak az országos figyelemfelkeltő megmozduláshoz. Naponta reggel nyolc és kilenc óra között fogadják az ügyfeleket, a későbbi órákban a követeléseiket tartalmazó táblákkal őrséget állnak – hangzott el a szerda délelőtti sajtótájékoztatón.

Bodolai Gyöngyi

Bár a megyei szerveket értesítették, egyelőre nem akarnak nagyobb megmozdulást és teljes munkabeszüntetést, abban reménykedve, hogy meghallgatásra találnak – hangsúlyozta *Ferencz Zsuzsánna*, az EBP Szabad Szakszervezetének képviselője.

A megmozdulás oka a kormány és a képviselőház „lekezelő” politikája, ez utóbbi ugyanis nem fogadta el a hónapokkal ezelőtt javasolt bérezési törvénytervezetet, amely az általuk kiszolgált ágazat többi alkalmazottainak jövedelméhez igazítaná a fizetésüket.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, **féláron!**

Ősbemutató a Nemzeti Színházban

Székely Csaba Az igazság gyertyái című műve a bözöd-újfalusiak megpróbáltatásainak állít emléket. A szerző mély empátiával és sajátos humorral fordul e kifejezetten megrendítő téma felé.

2.

Gondot is okozhat az autópálya Nyárádszeredában

Nyárádszeredán fog áthaladni a Szászrégen és Beszterce, valamint a Székelyföld és Moldova irányába induló autósor. Ez pedig azt jelenti, hogy a település belefulladna az autóáradatba.

4.

Ha „megfázott” a kisgyermek

A legtöbb embernek az őszről a színpompás fák, a puha pulóverek és a meleg teák harmóniája jut eszébe, azonban amikor beköszönt a nyálkás hideg, és becsengetnek az iskolában, zsonganak az óvodák, a szülők egyszerre sóhajtanak fel: „kezdődik”.

5.

Aktuális

Képtelen ígéretek vására

Mózes Edith

A választások közeledtével elkezdődött a liberális polgármesterek PSD-be vándorlása, több liberális polgármester kifejezte szándékát, hogy a következő időszakban csatlakozik a választásokon esélyesebb Szociáldemokrata Párthoz, ami a PNL elnökéből igencsak vitriolos reakciót váltott ki.

Elfogadhatatlannak nevezte ezeket az átigazolásokat. Kijelentette: felelősen, őszintén, tisztelettel jesen lépett be ebbe a kormányba és a koalícióba. És ezentúl is így fog tenni. Ha ilyen átigazolásokról van szó, akkor ez legalább olyan kellene legyen, mint a futballban: az átigazolási időszakban kellene megtenni, nem így, a bajnokság időtartama alatt – jelentette ki.

A volt miniszterelnök szerint a liberálisoknak össze kell fogniuk az összes jobboldali erőt, hiszen ezekben a kormányzási években egyértelműen bebizonyították, hogy megvan bennük a kormányzáshoz szükséges erő. „Van humánerőforrásunk ahhoz, hogy megvalósíthassuk, amit elterveztünk: Románia modernizálását.”

Ezért úgy döntöttek, mindenik, jövőre tervezett választáson függetlenek lesznek a PSD-től. A párt döntését egyhangúlag hozták meg.

Ezzel szemben a szociáldemokrata gazdasági miniszter múlt hét végi jászvásári sajtótájékoztatóján azt állította, a kormányon belül nagyon jól együttműködnek a PNL-s kollégákkal „az ország számára fontos projektekben”.

(Folytatás a 3. oldalon)

NOVEMBER

9., csütörtök

A Nap kel
7 óra 15 perckor,
lenyugszik
16 óra 57 perckor.
Az év 313. napja,
hátravan 52 nap.

Isten éltesse!

Ma **TIVADAR**, holnap **RÉKA** napja.
RÉKA: török eredetű név, amelyet Attila hun uralkodó első felesége viselt, ez az udvarában járt Priszkosz rétor feljegyzéseiben olvasható Rekan forma magyaros alakja. Jelentése ismeretlen.

IDŐJÁRÁS

Részben napos
Hőmérséklet:
max. 12 °C
min. -2 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. november 8.

1 EUR	4,9674
1 USD	4,6566
100 HUF	1,3109
1 g ARANY	293,5684

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!
Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Kifizették az ápolási pótlékot

Kifizették a súlyosan fogyatékos marosvásárhelyi személyek ápolási pótlékát, november 2-án, csütörtökön az augusztusi elmaradt támogatást, 7-én, kedden pedig a szeptemberit utalták át. Azok a jogosultak, akik a postai úton történő fizetés mellett döntöttek, a kifizetéstől számított öt napon belül kapják meg az összeget – adta hírül a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal.

Adománygyűjtés Dalmának – pontosított bankszámlaszám

A Kamaszok ifjúsági színtársulat, a mozgássérültek Olympikus Sportegyesülete és a Dalma Mosolya Egyesület adománygyűjtést indított Máté Dalma műtétjének anyagi támogatására. A 17 éves Dalma – a II. Rákóczi Ferenc katolikus teológiai líceum éltanulója, számos elismerés és díj tulajdonosa (pl. újságírói díj) – mozgássérült, tetraparézissel született, és létfontosságú műtétre van szüksége. A beavatkozásra jövő év februárjában kerülne sor, ára 5000 euró, amihez hozzáadódnak a felépülési időszak kiadásai. Emellett Dalma utazási költségeit, szállását és kísérőjét is biztosítani kell. Akinek van anyagi lehetősége az ügy mellé állni, a Dalma Mosolya Egyesület (Asociaţia Zâmbetul lui Dalma) bankszámlaszámára utalhatja adományát, ami a Kamaszok ifjúsági színtársulat pontosítása szerint a következő: RO46BTRLRONCRT0524106901. Bővebb tájékoztatás az Olympikus Sportegyesületnél (tel. 0756-811-489, 0745-830-385) vagy a Kamaszok színtársulatnál (0726-221-504) kérhető.

Kibeszélő Marosvásárhelyen az EU-ról

Kibeszélő – Szólj bele az EU-ba! címmel találkozók sorozatát indítja el Marosvásárhelyen Vincze Loránt, az RMDSZ európai parlamenti képviselője. A kezdeményezés célja, hogy a résztvevők megoszthassák a politikussal és csapatával az Európai Unióval kapcsolatos véleményüket, panaszaikat, illetve feltehessék az EU intézményeire, döntéseire vonatkozó kérdéseiket. A találkozókra azért is szükség van, mivel a felmérések szerint az erdélyi magyarok közül sokan csalódtak az unióban. Az első párbeszédre november 10-én, pénteken 18 órától kerül sor a Cuza Vodă utcai G Cafében.

Hetvenöt éves a marosvásárhelyi magyar gyógyszerészképzés

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya megszervezi a Hetvenöt éves a marosvásárhelyi magyar nyelvű gyógyszerészképzés című kétnapos ünnepi megemlékezést. A rendezvény A magyar tudomány napja Erdélyben égisze alatt november 10-én, pénteken és 11-én, szombaton a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Stúdió Színházának termében (Köteles Sámuel utca 6.) zajlik. A szervezők a Marosvásárhelyi Gyógyszerészeti Kar egykori és aktív tanárait, munkatársait, a kar végzettjeit és az érdeklődőket is várják. A rendezvény pénteken 17 órakor kezdődik.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Ősbemutató a Nemzeti Színházban

Az igazság gyertyái

Fotó: Bereczky Sándor

Bözödújfalu az 1940-es évek elején még látszólag a nyugalom szigete, ugyanis megférnek itt példás békességben a legkülönbözőbb vallások, felekezetek és világnézetek. Itt él többek között egy kis székely közösség is, amelynek tagjai a középkor óta követik a zsidó szokásokat. Ők a szombatosok. Többségük a tizenkilencedik század második felében be is tér az izraelita vallásba, és mire történetünk elkezdődik, ők addigra már zsidó identitással rendelkező székelyek. Háborítatlanul élnek együtt a falu többi lakójával, ám amikor Észak-Erdélyt Magyarországhoz csatolják, a budapesti politika hirtelen betör az életükbe. A származás és a vallási identitás ettől fogva élet-halál kérdésévé válik.

Székely Csaba *Az igazság gyertyái* című műve a bözödújfalusiak megpróbáltatásainak állít emléket. A szerző mély empátiával és sajátos humorral fordul e kifejezetten megrendítő téma felé. Egy olyan közösség életébe nyerünk bepillantást, amelyben mindig is jól megférték egymással, kivéve a történelemnek abban a négy évében, amikor a hatalom erőszakkal beleszólt az életükbe. A mű ezt a négy évet meséli el. Az előadást, mely egyben a dráma ősbemutatója is, Sebestyén Aba viszi színre, zenéjét Cári Tibor jegyzi.

Előadások: november 15., szerda, 19 óra (ősbemutató), november 29., szerda, 19 óra, Nagyterem. Az előadás 12 éven felüli nézőinknek ajánlott.

Jegyvásárlás a Nemzeti Színház nagytermi jegypénztárában (nyitvatartás hétköznapokon 9 és 19 óra között, telefonszám: 0365 806 865), a helyszínen előadás előtt egy órával, valamint a Biletmaster oldalán: https://teatrunational.biletmaster.ro/.../Az-igazsag...

A Tompa Miklós Társulat sajtóirodája

RENDEZVÉNYEK

Öleljük meg egymást – könyvbemutató a Gemmában

A Lector Kiadó szervezésében november 10-én, pénteken 17 órakor bemutatásra kerül Patrice Pavis Öleljük meg egymást című drámakötete (UArtPress – Lector, 2021) a marosvásárhelyi, Bolyai utcai Gemma Book Café könyvesboltban. Meghívottak: a szerző, Patrice Pavis, Patkó Éva, a kötet fordítója, a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem tanára és Láng Zsolt író. A beszélgetés angolul zajlik. Patrice Pavis világszerte ismert színházteoretikus, nagy egyetemek tanára. Színházi szótárát több mint harminc nyelvre lefordították. A kétezres évektől színházi darabokat is ír. A Patkó Éva rendező által fordított kötet a színházteoretikus Csehov-drámákra írt változatait tartalmazza.

Márton-napi Esztendő kereke

A Világló Egyesület és a Maros Megyei Múzeum Néprajzi és Népművészeti Osztálya közös szervezésében november 11-én, szombaton délelőtt 10 órakor az őszi időszak hagyományos tevékenységei, a novemberi jeles napok és a hozzájuk fűződő népszokások megismertetésével folytatódik az Esztendő kereke rendezvénysorozat a megyei múzeum néprajzi és népművészeti osztályán. A beszélgetést, kézműveskedést, táncot és közös játszást is tartalmazó foglalkozásra az elemi (0–4.) osztályos kisdiákokat várják. Márton napja alkalmából a kézművesműhelyekben hagymakoszorút fonnak, gyertyát mártanak, mécsest és csuszababát készítenek a résztvevők, de kukoricafejtésre és csuszatorony-építésre is lesz lehetőség. A szervezők arra kérik az érdeklődő felnőtteket, hogy hozzanak gyerekenként egy 720 ml-es befőttesüveget. A belépő 10 lej. Mivel a helyek száma korlátozott, a részvételi szándékot előzetesen jelezni kell a virginasemese@yahoo.com e-mail-címen vagy a 0720-671-640-es telefonszámon.

Könyvbemutató Marosszentgyörgyön

November 9-én, csütörtökön (ma) 17 órakor a marosszentgyörgyi római katolikus plébánia tanácstermében Székely Szabó Zoltán Csillagos ég... című könyvét mutatja be Nagy Miklós Kund művészeti író. Közreműködik a marosvásárhelyi Cantuale kórus, házigazda Baricz Lajos.

Gyöngykoszorú-találkozó Mezőbándon

November 11-én, szombaton tartják meg Mezőbándon a XIV. Gyöngykoszorú-találkozót. A rendezvény 13 órakor ünnepi istentisztelettel kezdődik, majd 14 órakor a csoportok előadása következik a kultúrotthonban, 16 órától táncház lesz. Muzsikál Bartis Zoltán és az Üver zenekar. Szervező a helyi Csipkebogyó néptánccsoport.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ: Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK: Antalfi Imola, Benedek István

MUNKATÁRSAK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, **e-mail:** reklam@e-nepujsag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000076

ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

A magyar EU-elnökség egyik fő célkitűzése lehet a román schengeni csatlakozás előmozdítása

A jövő évi magyar európai uniós elnökség egyik legfontosabb célkitűzése Románia schengeni csatlakozásának előmozdítása lesz, amennyiben erre addig nem kerül sor – jelentette ki Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter szerdán Bukarestben.

A minisztérium közleménye szerint a tárcavezető a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) elnökével, Kelemen Hunorral tartott megbeszélését követően hangsúlyozta, hogy a kormány stratégiai jelentőséget tulajdonít a két ország közötti együttműködésnek.

„Ennek a stratégiai együttműködésnek a legfontosabb bázisát, erőforrását az Erdélyben, Székelyföldön élő magyar nemzeti közösség jelenti" – szögezte le.

Rámutatott, hogy erőforrásként, összekötő kapocsként tekintenek erre a közösségre a kétoldalú kapcsolatokban. „Ezért teljesen természetes, hogy amikor Romániával kapcsolatos együttműködésről beszélünk, akkor az RMDSZ véleményei és javaslatai mindig fontosak a számunkra" – fogalmazott.

Szijjártó Péter Magyarország nemzeti érdekének nevezte a szomszédos ország minél hamarabbi csatlakozását a schegeni övezethez. Szavai szerint ennek számos oka van, például az, hogy ma Magyarország második legfőbb exportpiaca Románia, és a belépéssel még szorosabbá válhatna a gazdasági és kereskedelmi együttműködés.

Ezáltal automatikusan megnyílna tíz új határátkelési pont is a két ország között, ami nagy segítség lenne a helyi magyar közösségnek az anyaországgal való kapcsolatok fenntartásában. „Románia schengeni tagsága azt is lehetővé tenné végre, hogy a határ ne elválasszon, hanem összekössön minket" – húzta alá.

„Amennyiben a magyar EU-elnökség megkezdéséig Románia nem tud belépni a schengeni övezetbe, akkor a magyar EU-elnökség egyik legfontosabb célkitűzése az lesz, hogy ebben segítséget nyújtson Romániának, és ebben a kérdésben természetesen az RMDSZ-szel továbbra is a lehető legszorosabb kapcsolatban maradunk" – közölte.

A miniszter érintette a „gyakorlatilag ellehetetlenült" marosvásárhelyi katolikus iskola ügyét is, és arra emlékeztetett, hogy korábban megállapodtak a román kormánnyal az elfogadhatatlan állapotok közös felszámolásáról.

„Mi arra számítunk, hogy a román kormány magára nézve is kötelezőnek tekinti ezt a korábban kötött megállapodást, ezért ezt az ügyet is minden kétoldalú kontaktus esetében természetesen napirenden tartjuk" – jelentette ki.

Elmondta, a kormány az RMDSZ-nek szurkol a jövő évi négy romániai választáson. „Egy erős RMDSZ, egy erős bukaresti képviselettel rendelkező RMDSZ mindig segítséget jelent a magyar–román kapcsolatok fejlesztésében. Könnyen belátható, hogy minél erősebb képviselete van az RMDSZnek Bukarestben, annál jobb a két ország kapcsolata, és mi ebben vagyunk érdekeltek" – tette hozzá. (*MTI*)

Az EB a csatlakozási tárgyalások megkezdését javasolja Ukrajnával és Moldovával

Az Európai Bizottság azt javasolja, hogy az Európai Unió Tanácsa kezdje meg a csatlakozási tárgyalásokat Ukrajnával és Moldovával, és javasolja Georgiának a tagjelöltség megadását – közölte az Európai Bizottság elnöke Brüszszelben szerdán.

Ursula von der Leyen az Európai Bizottság Ukrajna, Moldova és Georgia uniós csatlakozásához elvárt reformokról, valamint a Nyugat-Balkán és Törökország csatlakozási kilátásairól szóló jelentésének bemutatásakor közölte, az Európai Bizottság a csatlakozási tárgyalások megkezdését javasolja Bosznia-Hercegovinával is, amint az ország eléri az ahhoz szükséges megfelelés elvárt szintjét.

Az EU-bővítés a hosszú távú stabilitás, a béke és a jólét hajtóereje az egész kontinensen. Az EU-tagság geostratégiai befektetés egy erős, stabil és egységes, közös értékeken alapuló Európába. Hatékony eszköz a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok tiszteletben tartása előmozdítására. Az EU-tagsági kilátások a hiteles, érdemeken alapuló átalakulás fő mozgatórugói. Alapvető fontosságú a megbékélés és a stabilitás előmozdítása érdekében az európai kontinensen – hangoztatta a német politikus.

Ukrajnával kapcsolatban hangsúlyozta: az ország bizonyította, hogy még háború idején is képes előrelépést elérni az uniós vívmányokhoz való igazodás terén. Az uniós tagjelölti státusz megadásáról szóló döntés lendületet adott a reformok megvalósításához az Oroszország indította háború ellenére – emelte ki. Ukrajna egyebek mellett megreformálta az igazságszolgáltatási szerveket, javította a korrupciós nyomozás és ítéletek terén elért eredményeit, és előrelépést tett az oligarchák befolyásának kezelésére irányuló erőfeszítések terén. A tárgyalásokat akkor kell hivatalosan megindítani Ukrajnával, ha Kijev teljesítette a korrupció elleni küzdelem fokozásával, az uniós normáknak megfelelő lobbitevékenységről szóló törvény elfogadásával és a nemzeti kisebbségek védelmének megerősítésével kapcsolatos fennmaradó feltételeket – tette hozzá.

Moldovával kapcsolatban az uniós bizottság elnöke kiemelte: az ország átfogó igazságügyi reformot indított, megreformálta korrupcióellenes szerveit, növelte a korrupciós ügyekben folytatott vizsgálatok és ítéletek számát, jogszabályokat fogadott el a közbeszerzés reformjáról, az oligarchák befolyásának csökkentését célzó cselekvési tervet fogadott el, valamint elkobzási mechanizmus létrehozására irányuló új jogszabályok segítik a szervezett bűnözés elleni küzdelmet. Moldovának azonban még számos reformot kell megvalósítania, mielőtt a csatlakozási tárgyalások megkezdésének dátumát meghatároznák – tette hozzá. (*MTI*)

Az év eleje óta több mint 145 ezer menedékkérő érkezett Olaszországba

Az év eleje óta több mint 145 ezer illegális bevándorló érkezett Olaszországba, a tavalyi év ugyanazon időszakában mért valamivel több mint 88 ezerrel szemben – közölte Matteo Piantedosi olasz belügyminiszter keddi parlamenti felszólalásában,

Az év eleje óta 14 400 felnőtt kísérő nélküli kis- vagy fiatalkorú migráns érkezett Olaszországba, ami majdnem 44 százalékkal több a tavalyinál. 88 százalékuk fiú, többségében 16 és 17 évesek – ismertette a miniszter a legfrissebb migrációs adatokat.

Matteo Piantedosi a római parlament schengeni bizottságában elmondta, hogy jelenleg több mint 141 ezren vannak a különböző táborokban: közel 106 ezer ember az úgynevezett rendkívüli befogadóközpontokban tartózkodik (Cas), melyekben többnyire nemzetközi védelmi kérelmük elbírálására várnak, 1200-an a regisztrációs központokban (hotspot), további 34 ezren pedig az önkormányzatok által működtetett integrált befogadási rendszerben (Sai) találtak elhelyezésre. A Sai-hálózathoz eddig háromezer olasz város és település csatlakozott.

A belügyi tárca vezetője hangoztatta, hogy az a két olasz fennhatóságú migránstábor, amelyet Giorgia Meloni miniszterelnök hétfői bejelentése szerint jövő tavaszig akarnak megnyitni Albániában, mindenekelőtt a bevándorlók azonosítását szolgálja. Olyan táborok lesznek, mint amilyen jelenleg a szicíliai Pozzallóban és Modicában működik, ahol a biztonságos országokból érkezőket tartják vissza menedékkérelmük elbírálásáig – mondta Piantedosi.

A miniszter hangsúlyozta, hogy a balkáni térségben történelmileg erősnek számít az iszlám jelenléte, és az utóbbi években a balkáni országokon keresztül jöttek a közel-keleti harcterekről Európába tartó harcosok. „Olyan személyekről és csoportokról van szó, amelyek ma is veszélyt jelentenek a biztonságra Közép-Európában éppúgy, mint Olaszországban" – hangoztatta Piantedosi.

Hozzátette, hogy titkosszolgálati adatok szerint a szíriai és iraki háborúhoz nagy számban csatlakoztak idegen harcosok Koszovóból, Bosznia-Hercegovinából, Észak-Macedóniából és kisebb számban Albániából is. Számukat több mint ezerre teszik, és négyszázról tudják, hogy már visszatértek a balkáni térség országaiba. A miniszter kiemelte, hogy harcban képzett katonákról van szó, akiknek erős kapcsolata van a többi európai államban élő balkáni vagy muszlim diaszpórával.

„Jelenleg nincsen információnk konkrét terrorveszélyről Olaszország területén, de a nemzetközi politikai feszültség továbbra is kiemelt készültséget igényel, mivel a terrorizmus gyakran felszín alatt terjed és nehezen ellenőrizhető" – mondta Piantedosi.

A belügyminiszter közölte, hogy az év eleje óta közel négyezer külföldi állampolgárt utasítottak ki Olaszországból. (*MTI*)

Ország – világ

Infláció arányában nőhet a nyugdíjpont értéke

Simona Bucura-Oprescu munkaügyi miniszter hétfőn ismertette a képviselőház munkaügyi bizottságának tagjaival az új nyugdíjtörvény tervezetét, közölve azt is, hogy a kormány várhatóan november 9-én, csütörtökön hagyja jóvá a jogszabályjavaslatot, amit a parlamentnek november 20-ig el kellene fogadnia. A jogszabály 2024. január elsején lép hatályba, amikor a nyugdíjpont értéke 2032 lejre nő. Ezt úgy számolták ki, hogy a nyugdíjpont jelenlegi értékét, 1785 lejt megemelték a 2022-es inflációs rátával, azaz 13,8 százalékkal. Világbanki adatok szerint jövőre csaknem 146,2 milliárd lejbe fog kerülni a nyugdíjak kifizetése. (*Agerpres*)

Futással tiltakozott a kormánypalotánál

Szerda reggel 7 órától 14 órán át futott a kormány épülete körül Cosmin Răileanu vállalkozó, aki így akarja felhívni a figyelmet az adóügyi és költségvetési intézkedésekről szóló 2023/296-os törvénynek a romániai vállalkozókra gyakorolt negatív hatásaira. Mint hangsúlyozta, egy vállalkozó napi 14 órát „izzad a vállalkozásáért, és ebből 10 órán át az államkaszszát tölti fel pénzzel". Tavaly Cosmin Răileanu több mint 20 órán át 150 kilométert futott Bákó és Râmnicu Sărat között, így próbálva meg felhívni a hatóságok figyelmét a halál útjának is nevezett E85-ös út veszélyeire. (*Agerpres*)

Költségvetés-kiigazítás lefele

Költségvetés-kiigazítást készül elfogadni a kormány az év végén, és ez várhatóan negatív egyenlegű lesz – értesült az Agerpres politikai forrásokból. Ezek szerint november végére vagy december elejére várható a költségvetés-kiigazítás. „Tekintve, hogy az idei költségvetés 4,4 százalékos GDP-arányos deficitre épült, amely a tárgyalások során 5,5 százalékra módosult, valószínűleg negatív egyenlegű lesz a kiigazítás. Ennek során forrásokat vonnak el bizonyos területektől, és elosztják más területek között" – magyarázták politikai források. (*Agerpres*)

Csak 2 százalékkal bővült a kiskereskedelem

Romániában a nyers adatok szerint 2 százalékkal nőtt a kiskereskedelmi árbevétel az idei első kilenc hónapban a tavalyi év azonos időszakához képest – közölte szerdán az Országos Statisztikai Intézet (INS). A szezonálisan és naptárhatással kiigazított érték szerint 2023 első kilenc hónapjában 2,2 százalékkal emelkedett a kiskereskedelmi árbevétel éves összevetésben. A nyers adatok szerint az élelmiszer-, ital- és dohánytermék-forgalmazásból származó árbevétel 3,4 százalékkal nőtt, a nem élelmiszer jellegű termékek esetében 3,5 százalékos volt a növekedés. Az üzemanyag-értékesítés bevétele 3,1 százalékkal csökkent az előző év első kilenc hónapjához képest. A kiskereskedelmi árbevétel növekedése elmaradt az év első kilenc hónapjában az INS által mért 5,7 százalékos átlagos inflációtól. (*MTI*)

Képtelen ígéretek vására

(Folytatás az 1. oldalról)

Ám a politika az politika, és jönnek a választások. Helyi, megyei, de még országos szinten is a verseny, mint mindig, kemény, sőt durva lesz.

Persze, egyik politikai szereplő sem tekinthet el attól, hogy a PSD a legnagyobb esélyes a jövő évi választásokon.

Az AUR elnöke is erre számít, és – bizonyára a szokásos feltűnési viszketegségből, akár a mesében – máris azt mondja, hogy ha a PSD (netán) felkéri koalíciós kormányzásra, visszautasítja, mert nem közösködik egy olyan párttal, amely a csomagtartóban szállítja a kenőpénzt. Ellenben – szerinte – a PNL totális kudarcot fog szenvedni a választásokon. Reméli, hogy a részvételi arány a korábbiaknál magasabb lesz, és a szocdemek és liberálisok harcában ő lesz a „nevető harmadik". És tesz is ennek érdekében. A képtelenségek vásárába illő ígéretekkel szédíti a jámbor szavazópolgárokat.

Meggyőzésük érdekében egyebek mellett a speciális nyugdíjak 90%-os megadóztatását, magasabb béreket és juttatásokat ígér, illetve a parlamenti képviselők számának 300-ra csökkentését.

Ígéretekben, képtelennél képtelenebb forgatókönyvekben a „hagyományokhoz hűen" nincs hiány a többi formáció esetében sem. De ezekről majd máskor írunk. Ami biztos, érdekesnek ígérkezik a jövő esztendő.

A politikumtól várják a megoldást

(Folytatás az 1. oldalról)

Szerda délelőtt *Alina Simionescu*, a Solidaritatea szakszervezet elnöke számolt be a kialakult helyzetről. Amint elmondta, a Maros Megyei Egészségbiztosítási Pénztárnak 62 alkalmazottja van, akik egy 346 milliós költségvetést kezelnek, biztosítva az egészségügyi szolgáltatásokra, a gyógyszerekre és az egészségügyi segédeszközökre szükséges összeget, valamint a betegszabadságokra járó betegpénzt. 2006-ban, amióta a betegpénz kifizetése a pénztárra hárult, 82 állást hoztak létre. Miközben folyamatosan nőtt a pénztár által biztosítandó szolgáltatások száma, a 82 állást soha nem töltötték be, ma mindössze 62-en látják el az elvégzendő munkát. A megterhelés miatt havonta öten súlyos betegség miatt munkaképtelenné válnak.

Elégedetlenségüket már 2018-ban a felelős szervek tudomására hozták, a vonatkozó 22/2017-es kormányrendelettel és a 153/2017-es törvénnyel ugyanis 10 százalékkal csökkentették a bérüket.

A megyei pénztár két érdekképviseleti szervezete (a Solidaritatea és az EBP Szabad Szakszervezete) hátrányos megkülönböztetésnek érzi, hogy más központi szerveknek alárendelt intézményekben (pénzügy, állategészségügy, élelmiszerbiztonság, fogyasztóvédelem) növelték a köztisztviselők fizetését, ami jelentős különbségekhez vezetett. Így például a pénzügyben dolgozó, felsőfokú végzettséggel rendelkező köztisztviselő nettó fizetése 5.513 lej, az egészségügyben dolgozó orvos alapfizetése 7.213 lej, a pénztári köztisztviselő bére 4.109 lej, a középfokú végzettségűeké 2.822 lej. Ugyanazon törvény keretében ezt a különbséget kormányrendelettel vagy miniszteri rendelettel érték el. A rendezés érdekében egy olyan törvényt kellene elfogadni, amely a hátrányos megkülönböztetés kiküszöbölésével az egyenlőség elvét és az elvégzett munka fontosságát venné figyelembe.

Amint a közleményben olvasható, az informatikai rendszer működési zavarai, a pénzalapok hiánya, amiből az egészségügyi szolgáltatókat kellene fizessék, megsokszorozza az alkalmazottak munkáját, és az egészségügyi szolgáltatók, valamint a biztosítottak ellenérzését növeli azokkal szemben, akik az első vonalban dolgoznak.

Az egységes informatikai rendszer műszaki és működési szempontból is túlhaladott.

A kifizetésekre szükséges összeget a közpénzügyi tárca biztosítja lehetőségei függvényében, ami a betegpénz, a gyógyszertáraknak, laboratóriumoknak, kórházaknak, szak- és családorvosoknak és más egészségügyi szolgáltatóknak járó összegek késedelmes kifizetéséhez vezet. Havonta 1400-1500 kérést nyújtanak be 9 millió lej értékben, a közpénzügyi minisztérium ezzel szemben átlagosan havi 5,25 millió lejt utal át a biztosítónak. Ezenkívül még több mint 1500 egyéb szerződést kell megkötni szolgáltatókkal, magánszemélyekkel. Mindezt a tevékenységet két alkalmazott látja el.

A rengeteg munka és a személyzethiány nagy mennyiségű fizetetlen túlórához és 1067 betegnaphoz vezetett.

A szakszervezeti vezető az elmondottakhoz hozzátette, hogy a covid-járvány idején az egészségbiztosítási pénztár alkalmazottai semmilyen védelemben nem részesültek, bár fertőzési góc alakult ki az intézményben, és egy kollégájukat el is veszítették, ennek ellenére végezték a munkájukat.

Megsokasodó panaszaikkal minden szinten megpróbáltak meghallgatásra találni, a Maros megyei parlamenti képviselőkkel is találkozót szerveztek, de a helyzetük továbbra sem változott. Ezért kénytelenek a nyílt tiltakozáshoz folyamodni, ami, ha nem jár eredménnyel, a teljes munkabeszüntetés lehet a következő lépés.

Többször hangsúlyozták, hogy sajnálják, hogy sokaknak kellemetlenséget okoznak, de más lehetőségük már nem maradt – hangzott el a tegnapi sajtótájékoztatón.

Gondot is okozhat az autópálya Nyárádszeredában

Hétfőn kihirdették az A8-as autópálya Marosvásárhely–Nyárádszereda szakaszának megépítésére kiírt versenytárgyalás eredményét. A nyárádmenti kisváros elöljárója azonban óvatos, egy másik kérdésre is felhívta a figyelmet.

Gligor Róbert László

Óvatosan nyilatkozott kérdésünkre *Tóth Sándor* polgármester, amikor a várható nagyberuházás indítása kapcsán megkerestük. A közbeszerzésen öt török, egy osztrák és két román vállalkozó vett részt, az egyik török cég nyert, de meg kell várni a fellebbezési idő végét – mondta lapunknak szűkszavúan a kisváros elöljárója.

Rávilágított azonban egy másik kérdésre, amelyet a pályaszakasz megépítése okozhat a település számára. A hivatalos mérések alapján ma a Nyárádszeredát átszelő megyei úton 24 óra alatt 12.500 autó halad át, akár a tranzitforgalomról, akár a helyi lakosságról beszélünk. Ez már önmagában hatalmas szám, ha pedig megépül az autópálya első szakasza – úgy, hogy idén már a Maroskece–Aranyosgyéres szakaszt is átadják –, simán lehet majd autópályán utazni Kolozsvártól Nyárádszeredáig. Viszont ha ez a forgalom itt fog letérni, a ma jegyzett autószám legkevesebb háromszorosára növekszik – véli a városvezető. Ugyanis Nyárádszeredán fog áthaladni a Szászrégen és Beszterce, valamint a Székelyföld és Moldova irányába induló autósor. Ez pedig azt jelenti, hogy a település belefulladna az autóáradatba.

Éppen ezért jelenleg nem az a kérdés, hogy miként halad majd tovább az autópálya, illetve hogy átszeli-e a települést vagy sem, hanem az, hogy ezzel a helyzettel mit tudnak kezdeni. Jelenleg minden energiájukat egy alternatív megoldás keresése köti le, hogy a település északi vagy déli részén egy terelőutat építsenek. Ugyanis a törvény megengedi, hogy az autópálya-lehajtók tíz kilométeres övezetében tehermentesítés céljából ilyen utakat építtessen ki a közúti infrastruktúrát kezelő országos hatóság (CNAIR). Ezt megragadva már tárgyaltak Bukarestben, és kérést is iktattak, amire pozitív választ várnak. Abban reménykednek, hogy amire megépül a pályaszakasz, két éven belül, elkészülhet egy tehermentesítő út is a város mellett, ahogy például Szászrégen vagy Élesd esetében is – taglalta Tóth Sándor.

Mint arról már lapunkban korábban beszámoltunk, hasonló gond várható Ákosfalva esetében is, ahol ugyancsak le- és felszállóág épül majd a sztrádán. Jelenleg a községben éppen a csatorna- és vízhálózat kiépítésén dolgoznak. A többletforgalom, illetve a munkálatok okozta közúti torlódások megelőzése érdekében a község ugyancsak egy terelőutat szeretne létesíteni, amely részben mentesítené Ákosfalvát a már most jelentős tranzitforgalomtól, és az autók egy részét Nyárádszereda felé irányítaná, hogy onnan jussanak el Marosvásárhely felé – számolt be a tavasszal lapunknak *Osváth Csaba* polgármester.

Nyárádszeredában már most jelentős a forgalom, az autópálya leszállóága tovább fokozná ezt, ha nem épül terelőút

Fotó: Gligor Róbert László (archív)

November 30-ától működik az italcsomagolások visszaváltó rendszere

Jelentős késéssel, de elfogadta a kormány a betétdíjas rendszer működéséhez szükséges utolsó jogszabályt. Így november 30-ától működni fog az italcsomagolások visszaváltó rendszere, amely 50 banis betétdíjjal ösztönzi a vásárlókat, hogy visszaváltsák a kiürült üveg-, alumínium- és PET-palackokat. A rendszerbe tartozó italcsomagolások speciális védjegyet kapnak, vagyis a címkén rajta lesz a körkörös nyilakat ábrázoló logó. Erről lehet majd felismerni, milyen csomagolásokat lehet visszaváltani, visszakapva az 50 banis garanciát.

„A betétdíjas rendszer elindítása óriási lépés, amellyel elérhetjük, hogy az italcsomagolások több mint 90%-át újrahasznosítsák. Környezetvédelmi miniszterként egy olyan rendszert dolgoztam ki, amely évente 7 milliárd italpalack begyűjtését teszi lehetővé, így ezek nem kerülnek a folyókba, a sáncokba, erdőkbe, és ezáltal tisztább környezetet teremtünk. Sajnos, amióta az RMDSZ nincs kormányon, nem megfelelő intenzitással folyt a felkészülés, így viszonylag kevés betétdíjas palackot fogunk találni decemberben a boltok polcain. Ezzel együtt fontos lépés, hogy az általunk kitűzött november 30-ai dátumon nem változtatott a kormány. Ha jelentős késéssel is, de megjelent a Hivatalos Közlönyben az az utolsó kormányhatározat, amely tisztázza a gyártók és forgalmazók kötelességeit, és dönt a betétdíjas rendszer működésének elkezdéséről” – nyilatkozta *Tánczos Barna* volt környezetvédelmi miniszter, az RMDSZ Hargita megyei szenátora.

Tánczos Barna kiemelte, az italcsomagolások piacról való visszagyűjtése a termelő feladata, amit „A szennyező fizet” uniós alapelv ír elő. Így az italcsomagolások visszaváltó rendszerének működését Romániában is az italgyártók fogják finanszírozni. A betétdíjas rendszer működtetője, a RetuRO részvénytársaság a napokban megkezdte azoknak a szerződéseknek az aláírását, amelyek alapján a kiskereskedőktől átveszik a begyűjtött palackokat, és begyűjtési díjat fizetnek nekik. „A jelenlegi helyzet szerint több mint 60 ezer kereskedővel készül szerződést kötni a RetuRO részvénytársaság. Ebből néhány nap alatt több mint 300-an már alá is írták a szerződéseket. Ez tartalmazza azt az árat, amit a begyűjtésért megkap a kisbolt és a nagy automatát működtető nagykereskedelmi egység is. Fontos, hogy ha van olyan kereskedő, aki még nem regisztrált a rendszerben, az minél hamarabb pótolja a mulasztást” – hangsúlyozta Tánczos Barna.

A november 30-án induló betétdíjas rendszer az üvegből, műanyagból vagy alumíniumból készült, 0,1 liter és 3 liter közötti űrtartalmú italcsomagolásokra vonatkozik. Ebbe beletartoznak az ásványvizesüvegek, üdítőitalok, sörösdobozok, bor és más alkoholos italok csomagolásai is. A vásárlóknak fontos tudniuk, hogy csak azok a palackok válthatók vissza, amelyeken rajta van a betétdíjas rendszer védjegye. A boltok polcain ugyanis a következő egy évben még egyszerre lesznek jelen az 50 banis betétdíjas, valamint a korábban legyártott italcsomagolások. *(rmdsz.ro)*

Ünnepségsorozat Andrássytelepen

A magyar szórvány napja keretében három rendezvényt szerveznek a Marosludashoz tartozó Andrássytelepen.

November 9-én, csütörtökön (ma) 17 órától az andrássytelepi Boldog Gizella római katolikus templom kertjében megkoszorúzzák ifj. gr. Andrássy Gyula mellszobrát. Ünnepi köszöntőt mond Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára, Kocsis Csaba megyei tanácsos, Portik Hegyi Kelemen főesperes és Tóth Sándor, a Hajdina Kulturális Egyesület elnöke.

A népviseletbe öltözött fiatalok, a Hajdina néptáncegyüttes, a Pohánka, a Tatárka tánccsoportok és a Haricska zenekar a kultúrotthonba vonulnak, ahol ünnepi előadás következik.

A résztvevőket Császár Béla református lelkész, a Hajdina-mozgalom úttörője, Marosludas alpolgármestere fogja köszönteni.

A rendezvényt követően Potápi Árpád államtitkár a helyi lelkészekkel, az egyesületek képviselőivel és az érdekképviselet vezetőivel folytat megbeszélést.

November 11-én, szombaton 16 órától az 1-es Számú Általános Iskola sportcsarnokában szervezik meg a IX. bukovinai székely találkozót.

A rendezvény a Bekecs Táncszínháznak *A helység kalapácsa* című előadásával kezdődik.

Ezt követi Tóth Mária Orsolya előadása, amely a 120 évvel ezelőtti betelepítéskor érkező első 67 család emlékét idézi fel, majd László Gergely Pál dévai helytörténész a két dévai telepítést mutatja be.

Ezután a népi muzsika, a néptánc és népdal örvendezteti meg a résztvevőket. Fellépnek a csernakeresztúri hagyományőrzők, a dévai Szivárvány dalárda, a Kis-Bekecs néptáncegyüttes, a Tatárka, a Pohánka tánccsoportok, a Haricska zenekar és a Hajdnia néptáncegyüttes. Muzsikál az Ördögszekér.

Az ünneplés Andrássytelepen a kultúrotthonban szeretetlakomával és táncházzal folytatódik.

A rendezvényre a Bukovinai Székely Csűr, a Hajdina Kulturális Egyesület szeretettel várja a résztvevőket – tájékoztatott Tóth Sándor, a Hajdina Kulturális Egyesület elnöke. (*mezey*)

HARMÓNIA

Egészség – életmód – otthon

Szerkesztette: Menyhárt Borbála

Ha „megfázott” a kisgyermek

A legtöbb embernek az őszről a színpompás fák, a puha pulóverek és a meleg teák harmóniája jut eszébe, azonban amikor beköszönt a nyálkás hideg, és becsengetnek az iskolában, zsonganak az óvodák, a szülők egyszerre sóhajtanak fel: „kezdődik”. Lelki szemeik előtt megjelenik a zsebkendők kupaca, és szinte hallják is a kis mellkasokból feltörő köhögést. Mindeközben elárasztja őket a sok információ, amivel az internet szolgál, a kéretlenül osztogatott tanácsok és néha a téves meggyőződések. Ezen írás célja röviden összefoglalni a legfontosabb tényeket, tévhiteket a témával kapcsolatban, iránytűként szolgálni az orvosi szakkifejezések sokak számára érthetetlen rengetegében.

Milyen betegségekről van szó?

A felső (orr, arcüregek, garat, gége) és alsó légutak (légcső, tüdő) szezonális akut megbetegedései rendkívül gyakoriak, túlnyomó többségben vírusok okozzák, cseppfertőzés útján terjednek. A felső légutak esetében tehát egyszerű nátháról, influenzáról, torokgyulladásról, a mandulák gyulladásáról, a hangszálak gyulladásáról, illetve ezek szövődményeiről, a középfülgyulladásról és az arcüregek gyulladásáról van szó. Amennyiben továbbterjed, érinti az alsó légutakat, légcsőgyulladást és tüdőgyulladást okozva.

Mi okozza ezeket a megbetegedéseket?

Általában vírusos eredet gyanítható a háttérben, több mint 200 olyan vírusfaj ismert, amely légúti megbetegedést képes kiváltani, többek között a rhinovírusok, adenovírusok, coronavírusok és az enterovírusok. A bakteriális eredetű kórképek valamivel ritkábbak, leggyakrabban a *Streptococcus pyogenes* okozza ezeket, azonban lefolyásuk súlyosabb, kezelésük is más. Gyakran az elhúzódó virózis felülfertőződhet és bakteriálissá válhat. Ilyen esetben a fertőzések kezelésének alapköve az orvos által előírt antibiotikum-kúra. Kifejezetten fontos elkülöníteni a vírusos és a bakteriális fertőzéseket, ugyanis az antibiotikumok vírusos eredetű megbetegedésekben többet árthatnak, mint használnak: magukra a vírusokra nem hatnak egyáltalán, viszont a bélflóra hasznos baktériumait elpusztítják.

A bakteriális és a vírusos fertőzések elkülönítése tüneteik alapján nehézkes, mivel nagyon hasonló a klinikai kép. Mégis van néhány különbség, amelyek alapján elindulhatunk:

– A vírusos eredetű megbetegedések hirtelen kezdődnek, a tünetek egyszerre és gyorsan jelentkeznek. Virális eredetre utal az is, ha hasmenés is társul a felső légúti tünetekhez (bedugult orr, orrfolyás, köhögés, torokfájás, enyhe-közepes láz). Oki kezelés nélkül a megbetegedések általában maguktól javulnak, tüneti kezelésre természetesen szükség lehet.

– Bakteriális eredetnél általában lépcsőzetes a kórkép kialakulása, és hosszabb a lefolyása. A láz magas, nehezen csillapítható. A betegség oki kezelés nélkül nagyon ritkán gyógyul, folyamatosan rosszabbodik, terjed, súlyosbodik.

Fontos tudni, hogy pontosan milyen kórokozóval állunk szemben

A vírusos megbetegedések kezelése a vírus típusától függetlenül ugyanaz, ezért azonosításuk legtöbb esetben fölösleges. Bakteriális eredetnél azonban javasolt leoltást végeztetni (garatváladékból, felköhögött nyákból, láz esetén vérből), mert ez a baktérium azonosítása mellett információval szolgál a leghatásosabb antibiotikumokról is, hogy célzottan kezelhessük a betegséget.

Miért pont a kisgyerekek ennyire kitettek ezeknek a megbetegedéseknek?

A gyerekek légúti felépítése részben eltér a felnőttekétől. Légútjaik keskenyebbek, emiatt kevesebb nyálka is már pangást okoz, ezek nehezebben tisztulnak a gyengébb köhögési reflexük miatt, valamint manduláik is nagyobbak. Az Eustach-féle kürt (járat, amely összeköti a középfület és a garatot) a gyerekeknél úgy helyezkedik el, hogy az megkönnyíti a kórokozók torokból középfülbe jutását, így könnyebben jön létre náluk középfülgyulladás. Amikor azt mondjuk, hogy a gyerek „kinövi” a megbetegedéses időszakot, akkor az immunrendszer megerősödése mellett arra is gondolunk, hogy felnőttkorukra ezek az anatómiai változások eltűnnek.

Hány megbetegedés számít normálisnak?

Statisztikák szerint a 6 év alatti gyermekek esetében az évi átlagos 6-12 megfázás teljesen normális. Egy megfázás átlagosan 7-12 napot tart. Ha azt vesszük figyelembe, hogy ezek nagy része az őszre és télre tevődik, akkor nem tekinthető betegesnek, ha egy óvodás vagy kisiskolás gyerek egyik fertőzésből a másikba esik. Ne felejtsük el, nekik most tanul az immunrendszerük, téli hónapokban a havi egy megfázás egyáltalán nem utal immunrendszeri problémákra, attól még a gyerek védekezőképessége megfelelő.

Mitől lesz „jó” az immunrendszer?

Ezen kérdés megválaszolásához egészen a várandósság időszakáig kell visszamenni: a harmadik trimeszterben az anya szervezete ellenanyagokat (antitesteket) juttat át a magzatnak, ezek a baba 6 hónapos koráig nyújtanak védelmet. Kutatások szerint a szülés módja is számít, mivel a hüvelyi szülés alatt a szülőcsatornán végighaladó gyerek az ott található flórával kapcsolatba kerül, ami immunrendszere első leckéjének számít, és a saját bélflórájának alapját képezi. Szoptatás alatt is anyai ellenanyagok jutnak az anyatejjel a csecsemő testébe, további segítséget nyújtva a fejlődésben lévő immunrendszernek. Minél hosszabb ideig tart a szoptatás időszaka, általában annál hatékonyabb lesz a csecsemő immunrendszere. A testvérekkel, közösségben felnövő gyermekek védekezőképessége jobb, illetve az is segít, ha nem igyekszünk a gyermek környezetében mindent „sterilen” tartani. Természetesen meg kell tartani itt is az arany középutat a teljes steril környezet és az elhanyagolt élettér között. Kórokozókkal találkozni KELL, hiszen ezáltal alakul ki az „immunmemória”, ami azt jelenti, hogy ismételt találkozás esetén már nem alakul ki a fertőzés/gyulladás, vagy csak sokkal enyhébb formában.

Mivel lehet megelőzni, védekezni?

Általános higiéniai szabályok betartása: az orr és a száj eltakarása tüsszentés és köhögés közben, gyakori kézmosás, zárt terek szellőztetése, gyakran használt tárgyak fertőtlenítése járványos időszakban. Mindemellett egy 2005-ös japán kutatás a gyakori gargalizálásról kimutatta, hogy gátolja a kórokozók megtapadását a nyálkahártyákon, és így csökkentheti a megbetegedések számát. Ugyanezt a hatást érhetjük el az orrüregek rendszeres átmosásával, tengervizes orrspray használatával. Kerüljük egymás evőeszközeinek, poharának használatát.

Helyes orrfújás: ha a gyerek mindkét orrlyukból egyszerre, nagy erővel próbálja kifújni a váladékot, akkor azzal elősegíti annak a középfülbe jutását az előzőekben már említett Eustach-féle kürtön keresztül, és az így középfülgyulladás kialakulásához vezethet. Ha a váladék az orrmelléküregekbe jut a nagy nyomás miatt, akkor orrmelléküreg-gyulladás (szinuszitisz) következhet be. Tanítsuk a gyereket arra, hogy gyengéden, egyszerre egy orrlyukból fújjon, a másikat a zsebkendővel tartsa leszorítva. Amennyiben nem tud hatékonyan orrot fújni, javasolt a váladék leszívása.

Megfelelő tápláltság: a gyerek jó általános állapotának fenntartása, a megfelelő és kiegyensúlyozott étkezés már önmagában óriási segítség az immunrendszer helyes működéséhez. Ezenkívül a vitaminpótlás is felmerülhet, erről a témáról részletesebben is beszélünk a későbbiekben.

Megfelelő mennyiségű és minőségű alvás: igyekezzünk a gyerek életkorának megfelelő alvásmennyiséget biztosítani, mivel immunrendszerünk sejtjeinek egy részét alvás közben hozzuk létre. Javasolt lefekvés előtt egy órával „kütyümentes” módra váltani, ugyanis a telefon, tablet, televízió kék fénye terhelő a kicsik idegrendszerére nézve, és ezáltal nehezebb lehet az elalvás, illetve romolhat az alvás minősége is.

Mozgás a szabad levegőn: ne vegye el senki kedvét a hideg, hiszen nincs rossz hőmérséklet, csak nem megfelelő öltözet. A gyerekek immunrendszerének és idegrendszerének fejlődésére rendkívül jó hatással van a mindennapos mozgás és játék a szabad levegőn.

A gyerek távoltartása a dohányfüsttől: több kutatás is bizonyítja, hogy a dohányzó szülők gyerekei fogékonyabbak mind az alsó, mind a felső légúti fertőzésekre. A füstben található káros anyagok megtapadnak a ruhákon, bútorokon, így teljes körű védelmet az sem nyújt, ha egy másik helyiségben vagy a szabadban dohányzunk.

A beteg gyerek távoltartása a közösségtől: ez a beteg és a környezete érdekét is szolgálja. Így védjük a közösség többi tagját gyerekünk fertőzésétől, illetve védjük gyerekünket attól, hogy a meglévő fertőzése mellé még mást is elkapjon, ezáltal súlyosbítva a betegség lefolyását. Azonban a teljes válasz nem ennyire fekete-fehér. Irreális azt elvárni, hogy enyhén náthás gyermek ne menjen közösségbe, már csak azért is, mert a kórokozók ürítése már a tünetek megjelenése előtt is jelen van. Egy-egy makacs száraz köhögés a betegség lezajlása után hetekig fennmaradhat, a gyerek közben már nem fertőző, otthon tartása szükségtelen. A gyerek általános állapotát kell figyelembe venni: rossz kedély, láz, hasmenés, nedves köhögés esetén vitathatatlanul otthon kell lábadozni.

Oltások: egyes, súlyosabb légúti megbetegedéseket kiváltó kórokozók ellen kötelező védőoltás létezik Romániában. Ezek a B típusú Haemophilus influenzae és a Pneumococcus baktériumok. A kötelező oltások sémája nem tartalmazza, de külön beadatható a grippé elleni vakcina, kétéves kor fölött, valamint a coronavírus elleni, ötéves kor fölött. Amennyiben az opcionális oltásokat a gyereknek nem adattuk be, az is segíthet, ha mi magunk oltva vagyunk, hiszen így kisebb esélyleyl kapja el tőlünk a betegségeket.

Mivel NEM lehet megelőzni?

Homeopátiás kúrák: Az interneten és homeopátiás „szaküzletekben” reklámozott csodaszerek, készítmények általában rendkívül jó marketinggel rendelkeznek, ugyanakkor mögöttük nem állnak klinikai kutatások, amelyek statisztikai módszerekkel tudták volna bizonyítani hatékonyságukat. A homeopátiás szerekre – lévén, hogy törvény szerint nem minősülnek gyógyszernek – vonatkozó szabályok is sokkal enyhébbek, így a reklámkampányaik is jóval terjengősebbek és pontatlanabbak lehetnek, mint bármilyen egyszerű, gyógyszernek minősülő készítménynek.

Fontos kiemelni, hogy *a homeopátia nem egyenlő a természetes eredetű készítményekkel vagy táplálékkiegészítőkkel.* A téma haszonélvezői hajlamosak összemosni a fogalmakat és minden növényi alapú terméket, természetes eredetű készítményt vagy élelmiszert egy kalap alá venni az általuk forgalmazott homeopátiás szerekkel. Holott a kenőcsök, teák vagy a méz kifejezetten jó hatással lehetnek a gyermek szervezetére, ami semmilyen módon nem bizonyítható a homeopátiás szerek esetében. A táplálékkiegészítők pedig olyan készítmények, amelyek vitaminok, fehérjék vagy más tápanyagok célzott bevitelére lettek kifejlesztve, egyes hiánybetegségek vagy diéták megoldása céljából.

Az immunrendszer vírusok elleni védekezőképessége tanulás/memorizálás útján történik, amelyet nem tudunk helyettesíteni semmilyen csodaszerrel. Szervezetünk, amikor első alkalommal találkozik a kórokozóval, általában meg is betegedik, de közben saját ellenanyagokat termel, megjegyzi őket, ezáltal a második, harmadik és sokadik találkozás alkalmával azonnal használni tudja azokat, így a kifejlődött, manifesztálódott betegség elmarad.

Vitaminok?

A vitaminszükségletünk fedezése elérhető kiegyensúlyozott táplálkozás útján is, de a mesterséges pótlás sem ellenjavallt, ha erre szükség van. A vitaminok pótlásának legfontosabb javallata az, ha bármelyikből kimutatható hiány alakult ki a szervezetben, kivételt egyedül a D-vitamin képez, amelyet régiónkban ősztől tavaszig folyamatosan ajánlott pótolni. A vitaminok, táplálékkiegészítők nem helyettesítik a kiegyensúlyozott étrendet, és fontos kiemelni, hogy túlfogyasztásuk nem véd a fertőzésektől. A teljesség igénye nélkül a két legtöbbet kutatott vitaminnal, a C- és D-vitaminnal szeretnénk foglalkozni néhány sor erejéig:

A *C-vitaminról,* amiről sokáig azt hittük, az immunerősítés legfontosabb alapköve, bizonyították, hogy *a megelőzésben majdnem hatástalan,* azonban ez közel sem jelenti, hogy lényegtelen lenne egy fertőzés esetében. Szintén klinikai kutatások mutatták ki, hogy a betegségek *lefolyási idejét jelentősen (átlagosan másfél nappal)* lerövidítette a megfelelő C-vitamin-bevitel. Így, ha a „beszivárgásban” nem is áll segítségünkre, de a „harcban” továbbra is jó bajtársunk marad. Fontos tudnivaló, hogy a szervezetünk nem tudja tárolni a C-vitamint, a napi szükséges mennyiség felszívódása után a többi vizelet útján kiürül. Ezért rendkívül fontos mindennap a megfelelő mennyiséget bevinnünk a szervezetünkbe, és ezért fölösleges mesterséges készítményekkel túladagolni, főleg, hogy ez vesebántalmakhoz vezethet. Zöldségek, gyümölcsök főleg nyers formában nagyon jó C-vitamin-források.

A *D-vitamin* egyre több kutatásban tűnik fel mint az immunrendszer egyik nagy támogatója mind megelőzésben, mind a betegség lefolyása kapcsán. Erre a pandémia is rádöbbentett minket. Egyetlen vitamin, amelynek pótlása már újszülöttkortól javasolt, egész évben. D-vitaminban gazdag a tojás, a vörös hús, a máj.

Mikor gondoljunk arra, hogy immunhiányos lehet a gyerek?

A következő esetekben merülhet fel immunrendszeri zavar/hiány állapota: évente négy vagy annál több középfülgyulladás, évente két vagy annál több orrmelléküreg-gyulladás, évente előforduló tüdőgyulladás, hatástalan, hónapokon át tartó antibiotikum-kezelés, visszamaradt testi növekedés, gyakori hasmenés, tályogok/gennyes bőrfertőzések, gyakori és tartós gombás vagy súlyos, mélyre terjedő fertőzések (agyhártya, csont, sepsis) kialakulása.

Dr. Balázs Boglárka onkológus rezidens,
dr. Réti Hunor családorvos rezidens
Forrás: Pontis Egészségügyi Szervezet

Anyagi gondok miatt a túlélésért küzd a Dorcas család típusú gyermekotthon

Mentőöv a közösségtől

Példaértékűen reagált a közösség a marosvásárhelyi Dorcas család típusú gyermekotthont működtető Krisztusért és Egyházáért Egyesület (közismerten Marosvásárhelyi CE Szövetség) októberben közzétett felhívására, amiben segítséget kértek abban, hogy az otthont, ahol több mint két évtizede nehéz sorsú gyerekek nevelkednek, ne kelljen bezárni. A külföldi adományok az utóbbi időben igencsak megcsappantak, az állami támogatás kifizetése terén pedig több hónapos késések vannak, ami ellehetetleníti az otthon fenntartását.

Menyhárt Borbála

Hátrányos helyzetű családokból származó, különböző életkorú gyerekeket és fiatalokat nevelnek keresztyén szellemiségű családi légkörben, és próbálnak útnak indítani az életben a marosvásárhelyi Dorcas család típusú gyermekotthonban. Képességeik szerint iskoláztatják, szakmatanulásra ösztönzik, egyszóval minden téren támogatják őket abban, hogy a társadalomba beilleszkedjenek, felnőttként munkahelyet találjanak, és önállóan boldogulhassanak.

Bár a gyerekek nagy része mélyszegénységből érkezik, jócskán lemaradva mind a tanulás, mind pedig a szocializációs készségek tekintetében, az otthonbeli családias légkörnek, a lelkes szakembercsapat áldozatos munkájának köszönhetően sok a sikertörténet, többen végeztek egyetemet, mások pedig szakmát tanulnak, és megállnak a saját lábukon, miután kikerülnek a Dorcas család védőszárnya alól. Az idén 26 éves Dorcas család típusú gyermekotthon 2006 óta teljes egészében a marosvásárhelyi Krisztusért és Egyházáért Egyesület fennhatósága alá tartozik, amely részben állami támogatásból, valamint bel- és külföldi adományokból tartja fenn.

A hiányzó összegeket valahonnan pótolni kell

Az utóbbi időben azonban az anyagi gondok egyre inkább nehezítik a Dorcas otthon mindennapjait, ugyanis a nehéz gazdasági helyzetben igencsak megcsappantak a külföldi adományok, és az államtól érkező havi támogatás kifizetése terén is több hónapos késések vannak.

R. Szabó István lelkész, az intézményt üzemeltető egyesület vezetője lapunknak elmondta: a Dorcas otthonban jelenleg tíz gyerek nevelkedik, azonban az államtól érkező támogatást mindössze hét gyerek után kapják. Az ukrajnai háború kitörése óta sajnos minden téren az árak emelkedése tapasztalható, ezáltal pedig jelentősen nőttek a költségeik is. A tavaly nyár óta váltak akutabbá az anyagi gondjaik, akadtak külföldi szervezetek, amelyek támogatták a Dorcas otthont, de vagy megszűntek, vagy már nem áll módjukban adományozni, így több bevételi forrás apadt el. A Krisztusért és Egyházáért Egyesület, amelyhez tartozik az otthon, próbálta a meglévő tartalékokból fedezni a hiányt, azonban ezek a tartalékok is végesek, így kénytelenek voltak felhívást intézni a közösséghez, hogy az otthonnak, ahol nehéz sorsú gyerekeknek és fiataloknak biztosítanak családi közeget, ne kelljen bezárnia a kapuit.

Négy hónapos késés az állami támogatás kifizetésében

R. Szabó István rámutatott, az állam egy három évre szóló közbeszerzési szerződés alapján biztosít támogatást, amely mintegy 65 százalékát fedezi a költségeknek, de mivel csak hét gyerek után kapják ezt, és tízet nevelnek, arányaiban kevesebb ennél. Ráadásul az elmúlt négy hónapban nem voltak kifizetve a közbeszerzési szerződés alapján járó összegek, így ez idő alatt az egyesület tartalékaihoz kellett nyúlni ahhoz, hogy a Dorcas otthon túlélje ezt az időszakot. A négy hónapos elmaradásból két hónapot a múlt héten kifizettek, de a másik kettővel továbbra is el vannak maradva.

– Sajnos ennyire kiszámíthatatlan az állami támogatás, nem veszik figyelembe azt, hogy a számlákat hónapról hónapra ki kell fizetni, a gyerekek elé mindennap élelmet kell tenni. Papíron megvan a pénz, a gyakorlatban azonban nincs.

R. Szabó István

A gyerekek nagy részének ez az otthon, az itteni közösség jelenti a családot, más családjuk nincsen, ezért mi minden erőnkkel arra törekszünk, hogy ne kelljen visszakerülniük a gyermekvédelmi rendszerbe, hanem továbbra is nálunk nevelkedhessenek. Ezért gondoltuk úgy, hogy a közösségtől próbálunk segítséget kérni, és az elvárásainkon felüli volt a reakció, mind magánszemélyek, mind cégek részéről. Volt, aki 50 lejjel tudott segíteni, volt, aki többel, cégek szponzorszerződés alapon adományoztak kisebb-nagyobb összegeket, illetve helyi szervezetek, gyülekezetek és külföldi barátaink is mellénk álltak.

A felhívás célja az volt, hogy októbert, novembert és decembert valahogy túléljük, fedezni tudjuk a Dorcas otthon működtetéséhez szükséges havi hiányt, hiszen a tartalékainkat már kimerítettük. Jelenleg dolgozunk a 2024–2026-os időszakra szóló közbeszerzési pályázaton, amit november végéig kell leadnunk. Ebben most már tíz gyerekre igénylünk támogatást, és amennyiben kedvezően bírálják el a pályázatunkat, januártól az állami támogatás olyan mértékű lesz, hogy a tíz gyerek ellátásához és az otthon működéséhez szükséges anyagi fedezetet biztosítani tudjuk – tette hozzá bizakodóan az egyesület vezetője.

A Dorcas család típusú gyermekotthon megmentését célzó felhívásra sokan reagáltak; pl. a Nők Marosvásárhelyért szervezet az RMDSZ-szel közösen szüreti mulatságot szervezett, és a tombolajegyek árusítása nyomán befolyt összeget felajánlották az otthonnak. Bereczki Enikő, a szervezet képviselője lapunknak elmondta, tudomást szereztek az anyagi gondokról, amelyekkel a család típusú otthon küszködik, ezért segíteni szerettek volna abban, hogy a továbbiakban is biztosítva legyen a gyerekek ellátása. A mulatságon mind a négyszáz tombolajegy elkelt, az ebből befolyt négyezer lejt a Dorcas otthonnak ajánlották fel.

Egy darab kenyér, egy liter olaj és négy éhes gyerekszáj

Takács Tünde E., a Dorcas családi típusú otthon vezetője elmondta: összesen hét alkalmazott foglalkozik a tíz gyerekkel, öt nevelő, ebből egy szociális munkás is, és kettő pedagógus is, emellett van egy esetmenedzser, ami a törvény által előírt feltétel ahhoz, hogy közbeszerzéssel pályázhassanak állami támogatásra, illetve az otthon vezetője.

Mint mondta, minden gyerek a gyermekvédelmi igazgatóságon keresztül kerül hozzájuk, jelenleg tíz 7–8 év közötti kiskorúról gondoskodnak. Az alapszabály az, hogy ha valaki betölti a 18 évet, és nem tanul tovább, megszűnik a rá vonatkozó gyerekvédelmi hatósági intézkedés, és el kell hagynia az otthont, ahol él. Viszont ha továbbtanul, maradhat 26 éves koráig, és egy egyetem elvégzésében támogatja a rendszer. Amennyiben a nagykorúvá vált fiatal nem tanul tovább, elkezdik a rendszerből való kilépés előkészítését, segítenek a megfelelő lakhatás, illetve munkahely keresésében. Senki sem kerül az utcára anélkül, hogy ne lenne valamiféle biztonságos alapja. Ugyanakkor utógondozás is van, azaz az otthon elhagyását követően is nyomon követik a fiatalok életének alakulását, hogy hol dolgoznak, hogyan élnek.

Érdeklődésünkre, hogy milyen családi háttérből származó gyerekek kerülnek hozzájuk, Takács Tünde E. kifejtette, változó a helyzet, van gyerek, aki olyan szintű mélyszegénységben élt, hogy ki kellett emelni a családból, de olyan is, hogy a szülők fordultak a gyerekvédelemhez, hogy nincsen bevételük, éheznek, nem tudnak gondoskodni a kiskorú gyerekeikről. Ugyanakkor bántalmazás esetén is eljárás indul, hogy kiemeljék a családból a kiskorút, de olyan gyerek is van, akit egyszerűen elhagynak a szülei. Sajnos Maros megyében is nagyon sok mélyszegénységben élő család van, került hozzájuk gyerek, akit úgy emeltek ki a családból, hogy egy darab száraz kenyér és egy liter olaj volt otthon, és négy apró éhes száj.

Takács Tünde E.

Az egyesületnek van egy szolgálata, amely által segítik a mélyszegénységben élő családokat, éppen azért, hogy elkerüljék azokat a helyzeteket, amelyek odáig fajulnak, hogy ki kell emelni a gyereket a családból. Ennek ellenére az elmúlt 25 év alatt több gyerek is volt, akikkel ezen szolgálat révén kerültek kapcsolatba.

Sok a sikertörténet

Érdeklődésünkre, hogy miként sikerül helytállni az otthonból a nagybetűs életbe kikerülő fiataloknak, Takács Tünde E. elmondta, az elmúlt 25 évben mintegy 50 gyerek nevelkedett náluk, de mindössze egyetlen olyan eset volt, amikor egy lánynak a gyerekei maguk is nevelőotthonba kerültek, de ott is amiatt, hogy meghalt a férj, és ő képtelen volt egyedül gondoskodni a gyerekeiről. A többiek családot alapítottak, illetve a munkaerőpiacon is sikeresen helytállnak.

– Nemrég egy étteremben találkoztam egy nálunk nevelkedő fiatallal, aki séf, de vannak lányok, akik tanítónők lettek, alkalomadtán bejönnek az otthonba, és besegítenek a gyerekekkel való munkába. Előfordult, hogy egy cégvezetővel beszélgettem, és elmondta, hogy a fiatal férfi alkalmazottja, aki egykor nálunk nevelkedett, a legösszeszedettebb, legmegbízhatóbb munkása. Az otthonból tavaly kiköltözött fiatalok körében igazi sikertörténetek vannak, van, aki Kolozsváron a Babeş–Bolyaira, van, aki a Sapientiára, de olyan is, aki Budapesten az ELTE-re jutott be. Van lányunk, aki két egyetemet végzett, és három munkahelye volt, amikor elment tőlünk – sorolta a sikertörténeteket az otthon vezetője.

Mint mondta, sajnos azt tapasztalják, hogy az utóbbi időben érkező gyerekek sokkal hátrányosabb helyzetű családokból származnak, sokkal több a bepótolnivaló, van, akinek kisegítő iskolába kell járnia. Nagyon sokan élnek mélyszegénységben, olyan szülőkkel, akik elhanyagolják vagy bántalmazzák a gyerekeiket. A gyerekek körében nagyon magas arányú az írástudatlanság, és ami kisgyerekkorban kimarad, az nagyon nehezen pótolható. A Dorcas otthonban nevelkedő gyerekek normál általános iskolákba, illetve az 1-es speciális iskolába járnak, és a tanítónők segítségével – akik végtelen türelemről tesznek tanubizonyságot –, próbálják pótolni a lemaradást.

– Van, hogy 11 évesen tanulnak írni, vonalakat húzni. Gyakran egy házi feladat megoldása, ami egy átlagos gyereknek egy órát venne igénybe, náluk öt órába telik.

Régen szegény családokból érkező gyerekek költöztek be, akiknek valamiféle családi hátterük azért csak volt, a nagy szegénység ellenére, de mégis ott voltak a szülők a gyerek életében, hétvégén hazamentek hozzájuk, vagy legalább alkalomadtán találkoztak a szülőkkel. Mostanában teljesen elhagyott gyerekek érkeznek, akik soha nem jártak óvodába, nem ettek rendes ételt, van aki azt sem tudja, mi az, hogy sajt vagy húsleves. Ugyanakkor, mivel ilyen környezetből érkeznek, nagyon gyakori a gyermekotthonokban a traumák nyomán kialakult viselkedészavar, a mentális, idegrendszeri problémák, az ott dolgozó munkatársak pedig erre nincsenek felkészülve, hiszen nem speciális igényű gyerekek ellátására képezték ki őket. Mivel Romániában csak elvétve vannak ilyen szakirányú intézetek, minden gyerek egy család típusú otthonba kerül, ahol meg kell találni valamiképpen a módját annak, hogy az igényeit ellássuk. Sajnos Marosvásárhelyen ezen a területen nincs elég szakember (gyerekpszichiáter, -pszichológus, gyógypedagógus, gyógytornász), aki foglalkozhatna velük – mutatott rá az otthon vezetője.

Beszélgetésünk végén Takács Tünde E. megjegyezte, nagyon hálásak a sok segítségért, amit kapnak a közösségtől, van szakember, aki ingyen is vállalja, hogy foglalkozik a gyerekekkel. Emellett egy, az otthonban nevelkedő 11 éves fiúnak, aki kiváló eredményeket ér el taekwondóban, az edzője állja az ezzel járó költségeket. Ugyanakkor számtalanszor volt már rá példa, hogy családok kirándulni vittek egy-egy gyereket, vagy éppen ünnepekre elvitték az otthonukba, hogy megtapasztalhassa az ünnepre való közös készülődés varázsát.

– Közeledik a karácsonyi időszak, az iskolai szünidő, ezért örömmel fogadjuk olyan házaspárok, családok jelentkezését, akik néhány napra családi környezetben biztosítanának meghitt ünneplést, kikapcsolódást a gyerekeinknek – tette hozzá az otthon vezetője.

Enikő receptjei

Rózsa Enikő

Tárkonyos leves

Három nagyobb murkot, egy kisebb fej zellert, egy szál petrezselyemgyökeret megtisztítunk, lereszelünk. 40 dkg csont nélküli csirkemellet (fehérkaraj vagy pulykahús is lehet) jól megmosunk. Papírtörlőn leitatjuk róla a vizet, és kockára vágjuk. Fél dl olajat felforrósítunk, és a lereszelt zöldségeket megdinszteljük. Amikor szép sárgás színű az olaj, hozzáadjuk a felkockázott húst, fehéredésig keverjük, majd három liter vízzel feltöltjük. Egy fej hagymát egészben, egy szál paszternákot kettőbe vágva, majd kb. 35 perc elteltével három evőkanál alaposan megmosott rizst, három tyúkhúsleveskockát és pár szemes borsot is adunk hozzá. A tárkonyt picit felvagdaljuk, és a leveshez adjuk (én ecetes tárkonyt használok, amikor nincs szezonja a frissnek). Két dl főzőtejszínt hőkiegyenlítéssel a leveshez adunk, megvárjuk, amíg felforr, és eloltjuk alatta a tüzet. Tálaláskor citromkarikával tálaljuk. Csípőspaprikával fogyasztjuk.

Spárgás cordon bleu

Spárgaidényben mindig fagyasztok le spárgát, de a boltokban nemcsak szezonban kapható, hanem minden évszakban, frissen is, fagyasztva is. A pulykamellet (60-80 dkg) felszeletelem, kipotyolom úgy, hogy jó nagy szeleteket kapjak. Megsózom, borsozom mindkét oldalukon. Mindenik hússzelet közepére két-három szál spárgát, egy szál zöldhagymát, kétféle színű kaliforniai paprikából egy-egy csíkot és cheddar sajtot is teszek. Az ínyencek pikáns kolbászkarikákat is tehetnek hozzá, de megszórható petrezselyemzölddel is. A húst kétfelől behajtom, majd felcsavarom. Négy tojást habosra felverek, a tekercseket lisztbe, majd tojásba, végül pedig prézlibe forgatom. Bő olajban, lassú tűzön puhára sütöm a húst, amíg szép aranysárga nem lesz. A tekercsek jó nagyok lesznek, így ha kihűltek, karikára is vághatjuk, vagy kettőbe, picit ferdén, hogy esztétikusabb legyen. Friss kenyérrel és ecetes tormával a legfinomabb.

Sütőtökös, krumplis, zabpelyhes fasírt

Négy nagyobb krumplit és egy nagyobb szelet sütőtököt lereszelek, megsózom, picit állni hagyom, majd kicsavarom a levét. Öt tojással, három púpozott evőkanál apróbb szemű zabpehellyel, egy evőkanál prézlivel, darált borssal, kevés fokhagyma-granulátummal, sóval alaposan összedolgozom. Egy kisebb fej hagymát, apróra vágva, mokkáskanálnyi füstölt-paprika-port, csipetnyi fahéjat is keverek hozzá. Fasírtokat formázok, és teflonedényben kevés olajon mindkét oldalát megsütöm. Krumplival, rizzsel, zöldségsalátával tálalható.

Különleges kalács

Négy dkg élesztőt egy dl langyos tejben elkeverek, adok hozzá egy kanál cukrot és két kanál lisztet, majd meleg helyen felfuttatom kb. 20 perc alatt. Ezután egy nagy tálba beleszitálok 70 dkg finomlisztet, belemorzsolok 20 dkg vajat, hozzáadom a felfuttatott élesztőt, három egész tojást, egy vaníliás cukrot, pici sót, hat dkg porcukrot, egy citrom reszelt héját, két dl langyos tejet, és jól összedolgozom. Amikor már elválik az edény falától, és szép hólyagos, akkor picit a tetejét belisztezem, és meleg helyen, letakarva a duplájára kelesztem. A töltelékhez két dl tejet 14 dkg porcukorral, egy vaníliás cukorral és egy citrom reszelt héjával felforralok, majd leforrázom a 35 dkg darált mákot. Hozzáadok 12 dkg beáztatott aszalt vörösáfonyát, két kanál zsemlemorzsát, majd összekeverem és hűlni hagyom. Lisztezett deszkára teszem a kelt tésztát, három-négy cipót formázok belőle, és egyenként téglalap alakúra nyújtom őket. Megkenhetjük lekvárral, majd erre pakoljuk a máktölteléket, és szépen felcsavarjuk. Egy tepsit kivajazok, és belehelyezem a kalácsokat. Akár össze is lehet fonni őket. Letakarva, meleg helyen még 30 percig kelni hagyom, felvert tojással megkenem, majd 180 C-fokra előmelegített sütőben pirosra sütöm. Amikor kiveszem a sütőből, kevés cukros tejjel megkenem, és pár percre konyharuhával letakarom. Ha kihűlt, felszeletelem.

Jó étvágyat kívánok!

A helyes étrend javíthat a COPD betegséggel élők állapotán

A helyes étrend javíthat a krónikus obstruktív tüdőbetegséggel (COPD) élők tünetein – derül ki a Semmelweis Egyetem új tanulmányából, amely szerint a mediterrán típusú diétának kiemelt szerepe lehet ebben.

„Mediterrán típusú diétával, antioxidánsok pótlásával bizonyítottan javulhat a dohányzással összefüggő krónikus obstruktív tüdőbetegséggel (COPD) élők várható élettartama, életminősége” – állapították meg a Semmelweis Egyetem orvosai legújabb tanulmányukban, amelyből kiderül pontosan, hogy mely vitaminok, ásványi anyagok és antioxidánsok szedésével lassítható a betegség.

Az MTI-hez hétfőn eljuttatott beszámoló szerint az egyetem orvosai az eddigi legátfogóbb kutatás keretében 45 ezer COPD-s beteg, köztük dohányosok és nem dohányzók étrendjére, vitamin- és táplálékkiegészítő szedésére vonatkozó irodalmi adatait vetették össze a tünetek erősségével és a betegség alakulásával.

A szakemberek öt év eredményeit összegezve megállapították, hogy a mediterrán diétához hasonló, magas fehérje-, vitamin- és antioxidáns tartalmú, friss gyümölcsökben és zöldségekben, valamint ómega-3 zsírsavakban gazdag étrenddel javul a COPD-s betegek életminősége, általános közérzete.

Ezzel szemben a nyugati étrendre jellemző magas telített zsírsavbevitel (például feldolgozott, tartósított húsipari termékek) fokozhatja a légúti gyulladást és rontja a betegség kimenetelét – mutattak rá.

A közlemény szerint azért jelentős az étrend és tápláltság szerepe ezeknél a betegeknél, mert állapotuk rosszabbodása más kórképeknél nagyobb mértékben befolyásolja az életminőségüket és túlélési esélyeiket. A betegség ugyanis több olyan, a tüdőt nem érintő szövődménnyel jár, amely a légzést közvetetten nehezíti. Ilyen például az izomtömeg- és csontsűrűség csökkenése, az izmok, beleértve a légzőizmok gyengülése és a gyulladásos folyamatoknak kedvező szabad gyökök és antioxidánsok egyensúlyának felbomlása (oxidatív stressz). Ezért a dohányzás felfüggesztése és a gyógyszeres kezelés mellett a COPD-t az étrend megváltoztatásával lehet a leginkább pozitív módon befolyásolni – összegezték a kutatók.

Az étrend mellett a Semmelweis Egyetem kutatói napi 400-2000 milligramm C-vitamin, 300-500 milligramm magnézium, 1200-1500 milligramm kalcium és naponta minimum 500 milligramm, legfeljebb 2000 milligramm ómega-3 zsírsav vagy heti kétszeri zsíros hal (például lazac, hering, makréla) fogyasztását javasolják. Emellett azt is hozzáfűzik, hogy az étrend komplex (légzés)rehabilitációs programmal kombinálva hozza a legjobb eredményeket.

A teljes cikk az egyetem honlapján (https://semmelweis.hu/) olvasható. (*MTI*)

A jól hangolt rosette-i kő muzsikusa

Szilágyi Mihály

(Folytatás az október 26-i lapszámból)

Thomas Young valódi csodagyereknek számított. Kétéves korában tudott olvasni, négyévesen már másodszor olvasta végig a Bibliát! Mivel szülei gazdagok voltak, de anyagi helyzetükkel sehol nem dicsekedtek, a gyerek hozzáfért mindenféle szellemi táplálékhoz. Elképesztő memóriája és fotografikus látása segítette nagyléptékű fejlődésében. Bármit képes volt megjegyezni. Még így is ámulatba ejtő tett volt részéről, hogy mindössze tizennégy éves korára legkevesebb tíz idegen nyelven beszélt: franciául, olaszul, latinul, görögül, héberül, arabul, törökül, perzsa és etióp nyelven, valamint néhány „titokzatos ősi nyelven”.

Ez a különleges nyelvzseni azonban a tudományok terén még sikeresebbnek bizonyult. Orvostudományt tanult orvos nagybátyja ösztönzésére. Mindössze húszéves volt, amikor saját nézetét mutatta be a Royal Societyben a szem működéséről. Orvostanhallgatóként kiegészítette az előtte másfél évszázaddal leírt descartes-i szemműködést azzal, hogy a szemlencse képes görbületet változtatni azért, hogy élesen láthassuk a különböző távolságban lévő tárgyakat. 1796-ban doktori fokozatot ért el, 1799-ben önálló orvosi rendelőt nyitott.

Felekezeti hovatartozása ellenére nem volt visszavonuló embertípus. Feljegyezték róla, hogy sokat zenélt és nagyon jól táncolt. A klasszikus irodalom terén is alapos műveltséget szerzett.

Nemcsak tudós volt, hanem artista is. Ügyességét kötéltáncosként is megmutatta, amikor a Franconi cirkuszában lépett fel.

Rendkívül bátor tudósnak számított, mert ellentmondott Newton fénytanának. Newton azt állította, hogy a fény részecsketermészetű, vele ellentétben Young bebizonyította, hogy a fény márpedig hullámtermészetű. Továbbá Young azt is kiemelte, hogy a fényhullámok merőlegesek a fény haladási irányára. Bár kísérleti úton igazolta állítását, az angol tudóstársadalom majdhogynem kinevette. A francia fizikusok azonban Young bizonyítását fogadták el, és segítségükkel sikerült elfogadtatni Európában a fény hullámtermészetét.

A rosette-i kő angliai megjelenése Thomas Young érdeklődését is felkeltette. 1814-ben kezébe került egy másolat a feliratokról. Őt is foglalkoztatta a közel kétezer éves érthetetlen írás titka. Tanulmányozni kezdte az írást, és elsők között rájött, hogy a háromféleképpen írt szöveg ugyanazt jelenti. Ez a tény már óriási előrelépésnek számított. Különös képességének köszönhetően észrevette, amit sokan nem, hogy a démotikus írás szoros kapcsolatban áll a hieroglifákkal. Sikerült mindhárom írásban azonosítania Ptolemaiosz király nevét, ezzel részben megfejtette a hieroglif ábécé titkát, ami részben szimbolikus, részben fonetikus jelek kombinációja. Helyesen feltételezte, hogy a nem egyiptomi eredetű Ptolemaiosz és Berenike neveket úgy írták le, hogy ott a hieroglifák hangokat jelöltek. Összeállított egy úgynevezett kezdeti ábécét is, melyben hat hieroglifa helyes olvasatát adta meg, háromét részben helyesen, míg négyet tévesen. Felfedezésével megnyitotta a kaput a hieroglifák kertjébe. Észrevételeit 1818-ban publikálta az Encyclopaedia Britannica hasábjain az Egyiptom szócikkben. Vallásos szerénységéből eredően elkövette azt a hibát, hogy név nélkül tette közzé mérföldkő jelentőségű felfedezését. Így lemaradt arról a dicsőségről, amit egy francia nyelvész, nevezetesen Jean-François Champollion aratott le, aki végül sikeresen megfejtette a hieroglifák titkát.

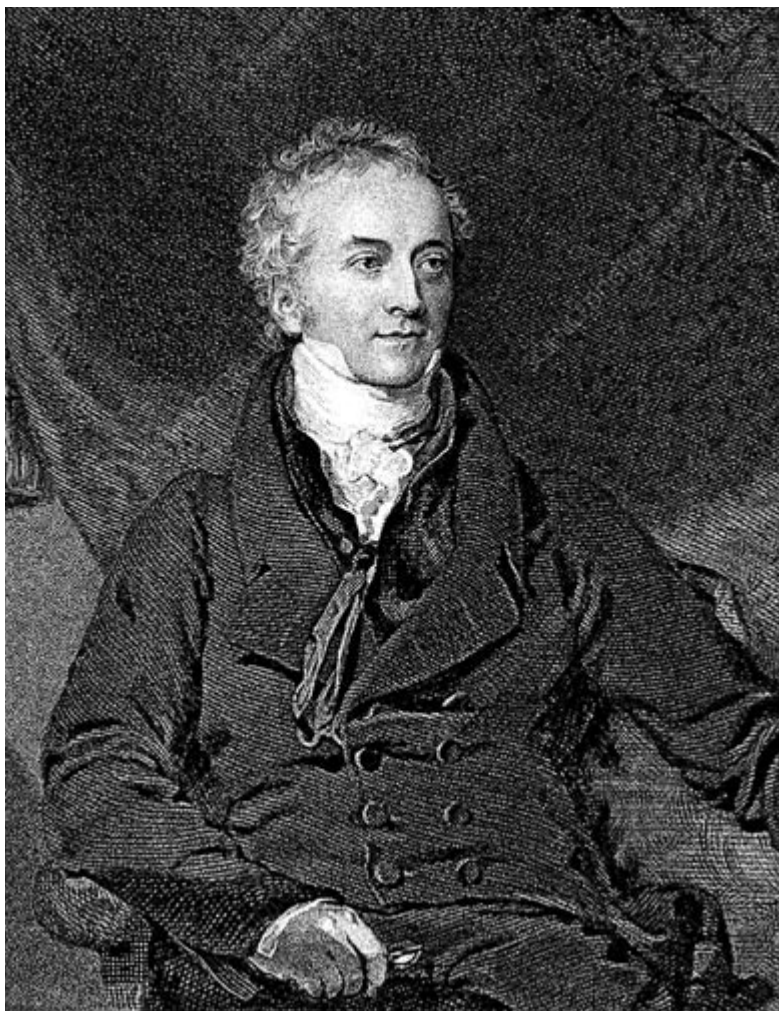

Thomas Young

Thomas Young nem lett volna igazi polihisztor, ha a zenetörténetbe nem írta volna be a nevét. Sokat zenélt, és valószínűleg zongorán játszott. Bár a hangszerek hangolásának fejezete egy évszázaddal előtte megíródott, ő mégis talált módosítanivalót benne. Huszonévesen, 1799-ben levelet írt a Royal Societyhez, melyben részletesen kifejtette sajátos hangolási elképzeléseit. Kétféle hangolási eljárást is megfogalmazott, melyet a hangszerhangolók máig úgy ismernek, hogy Young első és második hangolása. Természetesen ez a hangolás is csak a rendkívül vájt fülűek számára érzékelhető változtatást jelent.

1827-ben a Francia Tudományos Akadémia tagjává választották.

Ez az elképesztő tudású ember mindössze 56 évet élt, 1829. május 10-én halt meg Londonban. Életrajzírói kiemelik, hogy bár rendkívül sok területen alkotott jelentőset, elismertségét akadályozta, hogy túl sok területtel foglalkozott, és ezerágú tevékenysége folytán megoszlott körülötte a figyelem.

Egy francia író, költő nevét és egyik aforizmáját idézzük a rejtvény fősoraiban.

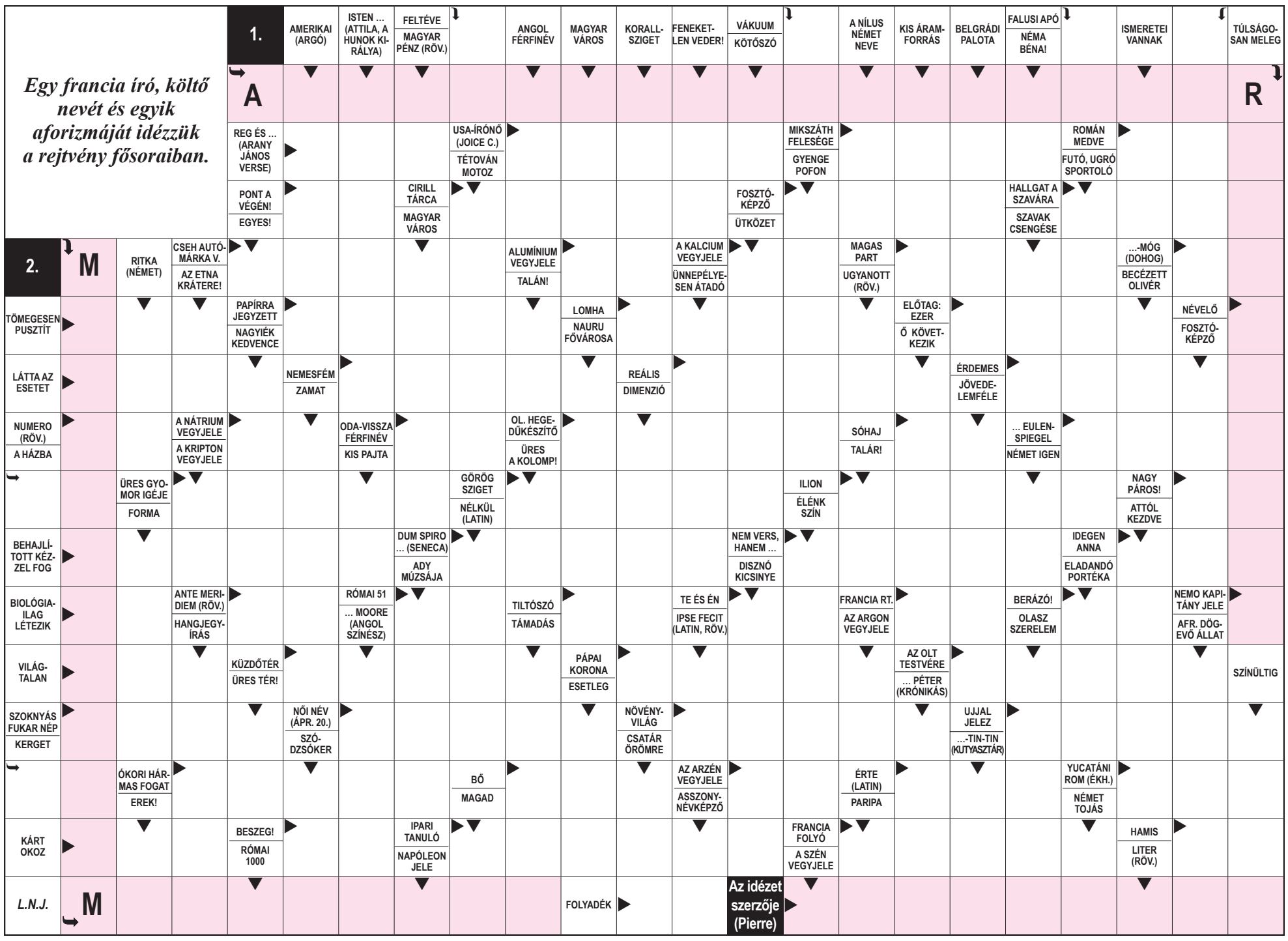

November 2-i rejtvényünk megfejtése: ***Ritka eset, hogy az emberek szerencséjük mellé megkapják a józan megfontolást is.***

„Hatpontos” összecsapás ma este: Ferencváros – Genk

A Ferencváros a továbbjutás szempontjából rendkívül fontos mérkőzésen látja vendégül ma este a belga Genket a labdarúgó-Európa-konferencialiga csoportküzdelmeinek negyedik fordulójában.

A négyesben a magyar bajnokon kívül a Fiorentina és a Genk is veretlen még – az utolsó helyen a szerb Cukaricki áll pont nélkül –, a három ötpontos együttes között csak a gólkülönbség rangsorol. A kiegyensúlyozott csoportban minden pontnak jelentősége van, és ahogy a zöld-fehérek vezetőedzője, Dejan Stankovic a Genk elleni két mérkőzés előtt fogalmazott: a belgák elleni párharcok döntő jelentőségűek lehetnek a továbbjutás szempontjából.

Az október 26-ai belgiumi összecsapás 0-0-ra zárult, kérdés, hogy a „hatpontos visszavágón” melyik fél jön majd ki jobban a taktikai csatából. A ráhangolódás egyik oldalon sem sikerült jól, a Genk ugyanis szombaton, a bajnokságban 3-2-re kikapott a Royal Antwerp otthonában, s ezzel elvesztette 12 meccse tartó veretlenségét. Az FTC nyolc forduló óta nem kapott ki az NB I-ben, de vasárnap ez a sorozat is megszakadt, mégpedig Kecskeméten, ahol a hazaiak 2-1-es sikere egyben Stankovic első vereségét is jelentette a zöld-fehérek kispadján.

A 34-szeres magyar bajnok Ferencváros továbbra sem számíthat az előző bajnoki idény gólkirályára, a sérült Varga Barnabásra, a másik oldalon pedig a két héttel ezelőtti, belgiumi mérkőzésen kiállított nigériai Toluwalase Emmanuel Arokodare nem lesz ott a pályán.

A mérkőzés 19.45-kor kezdődik.

A ferencvárosi Mohammed Abu Fani (b), valamint Joseph Paintsil (k) és Bilal El Khannous, a belga csapat játékosai a Genk elleni első mérkőzésen. Fotó: MTI/Szigetváry Zsolt

A tabella

1. Fiorentina	3	1	2	0	10- 4	5
2. Ferencváros	3	1	2	0	5- 3	5
3. KRC Genk	3	1	2	0	4- 2	5
4. Cukaricki	3	0	0	3	1-11	0

Televíziós közvetítések

* 17.30 óra, Pro Arena: Asztana – Balkani (Európa-konferencialiga)
* 19.45 óra, M4 Sport: Ferencvárosi TC – Genk (Európa-konferencialiga)
* 19.45 óra, RTL Három, Pro Arena: Toulouse – Liverpool (Európa-liga)
* 22.00 óra, RTL Három, Pro Arena: West Ham United – Olimpiakosz (Európa-liga)

Európai focikörkép

* *Angol Premier Liga, 11. forduló:* Brentford – West Ham United 3-2, Burnley – Crystal Palace 0-2, Everton – Brighton & Hove Albion 1-1, Fulham – Manchester United 0-1, Luton – Liverpool 1-1, Manchester City – Bournemouth 6-1, Newcastle United – Arsenal 1-0, Nottingham Forest – Aston Villa 2-0, Sheffield United – Wolverhampton 2-1, Tottenham – Chelsea 1-4. *Az élcsoport:* 1. Manchester City 27 pont, 2. Tottenham 26, 3. Liverpool 24 (24-10), 4. Arsenal 24 (23-9).

* *Spanyol La Liga, 12. forduló:* Betis – Mallorca 2-0, Osasuna – Girona 2-4, Celta Vigo – Sevilla 1-1, Alavés – Almería 1-0, Getafe – Cádiz 1-0, Valencia – Granada 1-0, Villarreal – Athletic Bilbao 2-3, Real Madrid – Rayo Vallecano 0-0, Real Sociedad – FC Barcelona 0-1, Las Palmas – Atlético Madrid 2-1. *Az élcsoport:* 1. Girona 31 pont, 2. Real Madrid 29, 3. FC Barcelona 27.

* *Olasz Serie A, 11. forduló:* Atalanta – Inter 1-2, Bologna – Lazio 1-0, Cagliari – Genoa 2-1, Fiorentina – Juventus 0-1, Frosinone – Empoli 2-1, Hellas Verona – Monza 1-3, AC Milan – Udinese 0-1, AS Roma – Lecce 2-1, Salernitana – Napoli 0-2, Torino – Sassuolo 2-1. *Az élcsoport:* 1. Inter 28 pont, 2. Juventus 26, 3. AC Milan 22.

* *Német Bundesliga, 10. forduló:* Borussia Dortmund – Bayern München 0-4, Union Berlin – Eintracht Frankfurt 0-3, Freiburg – Mönchengladbach 3-3, Wolfsburg – Werder Bréma 2-2, Mainz – RB Lipcse 2-0, 1. FC Köln – Augsburg 1-1, Hoffenheim – Bayer Leverkusen 2-3, Heidenheim – VfB Stuttgart 2-0, Darmstadt – Bochum 1-2. *Az élcsoport:* 1. Bayer Leverkusen 28 pont, 2. Bayern München 26, 3. VfB Stuttgart 21 (27-13), 4. Borussia Dortmund 21 (20-15).

* *Ligue 1, 11. forduló:* AS Monaco – Brest 2-0, Lorient – Lens 0-0, Nantes – Reims 0-1, Toulouse – Le Havre 1-2, Nice – Stade Rennes 2-0, Lyon – Metz 1-1, Olympique Marseille – Lille 0-0, Paris St. Germain – Montpellier HSC 3-0, Strasbourg – Clermont 0-0. *Az élcsoport:* 1. Nice 25 pont, 2. Paris St. Germain 24, 3. AS Monaco 23.

Megyei labdarúgó-bajnoki eredmények

* *4. liga, II. értékcsoport, 9. forduló:* Mezőzáh – Hadrév 2-1, Mezőceked – Mezőpagocsa 3-2, Mezőgerebenes – Nyárádkarácson 2-1, Kerelőszentpál – Alsóidecs 3-3, Bátos – Gernyeszeg 1-2, Gerendkeresztúr – Görgénysóakna 0-3. *Az élcsoport:* 1. Görgénysóakna 25 pont, 2. Mezőgerebenes 20, 3. Nyárádkarácson 17 (30-7), 4. Mezőceked 17 (20-17).

* *5. liga, 9. forduló:* Magyarsáros – Nyárádgálfalva 1-2, Sáromberke – Csittszentiván 1-2, Harangláb – Harasztkerék 1-1, Somosd – Egrestő 8-3, Cintos – Désfalva 1-2, Szászbogács – Nyárádmagyarós 2-3. *Az élcsoport:* 1. Somosd 24 pont/8 mérkőzés, 2. Csittszentiván 19/7, 3. Jedd 17/8.

BL: Megtörte a jeget a Milan, továbbjutott a Lipcse és a City is

Az AC Milan hazai pályán 2-1-re nyert a Paris Saint-Germain ellen a labdarúgó Bajnokok Ligája 4. fordulójában, amelynek keddi játéknapján bebiztosította a továbbjutást a Manchester City és az RB Lipcse.

Hatalmas iramban kezdődött az AC Milan – Paris Saint-Germain összecsapás. Hamar előnyhöz jutottak a vendégek, de a milánóiak 3 perccel később megszerezték első találatukat a mostani szezonban, és egyenlítettek. A második játékrészben Olivier Giroud fejesével átvette a vezetést a hazai csapat, a párizsiaknak már nem volt válaszuk, 2-1-re győzött az AC Milan, így továbbra is van esélye a nyolcaddöntőbe jutásra.

A Manchester City házigazdaként 3-0-ra nyert az 52. perctől emberhátrányban futballozó svájci Young Boys ellen. A City ezen a meccsen szerezte meg 250. gólját a BL-ben, és bár a 12. klub lett, amely elérte ezt a számot, ilyen kevés mérkőzés (119) alatt ez korábban egyetlen csapatnak sem sikerült.

Gulácsi Péter a cseresorból nézte végig, ahogyan a lipcseiek 2-1-re nyernek a szerb Crvena zvezda otthonában. Willi Orbán a sérülését követően még nem szerepelt a keretben.

A H csoportban az FC Porto 2-0-ra verte a vendég Royal Antwerp együttesét. A hazaiak második gólját Pepe szerezte, aki ezzel minden idők legidősebb gólszerzője lett a BL-ben. Az Európa-bajnok portugál hátvéd 1983. február 26-án született.

Eredményjelző

Bajnokok Ligája, csoportkör, 4. forduló:

* *E csoport:* Atlético Madrid (spanyol) – Celtic FC (skót) 6-0, SS Lazio (olasz) – Feyenoord (holland) 1-0. Az állás: 1. Atlético 8 pont, 2. Lazio 7, 3. Feyenoord 6, 4. Celtic 1.

* *F csoport:* AC Milan (olasz) – Paris Saint-Germain (francia) 2-1, Borussia Dortmund (német) – Newcastle United (angol) 2-0. Az állás: 1. Dortmund 7 pont, 2. PSG 6, 3. Milan 5, 4. Newcastle 4.

* *G csoport:* Manchester City (angol) – Young Boys (svájci) 3-0, Crvena zvezda (szerb) – RB Lipcse (német) 1-2. Az állás: 1. (és továbbjutott) Manchester City 12 pont, 2. (és továbbjutott) RB Lipcse 9, 3. Crvena zvezda 1 (5-10), 4. Young Boys 1 (4-11).

* *H csoport:* FC Porto (portugál) – Royal Antwerp (belga) 2-0, Sahtar Donyeck (ukrán) – FC Barcelona (spanyol) 1-0. Az állás: 1. Porto 9 (9-3), 2. Barcelona 9 pont (8-2), 3. Sahtar 6, 4. Antwerp 0.

Keretet hirdetett Marco Rossi

A sérült támadók – Sallai Roland és Varga Barnabás – távollétében Németh András újra meghívót kapott a magyar labdarúgó-válogatott keretébe, amely Marco Rossi szövetségi kapitány irányításával az utolsó két Európa-bajnoki selejtezőre készül.

A német másodosztályban szereplő Hamburg támadója tavaly novemberben góllal mutatkozott be a Luxemburg elleni felkészülési mérkőzésen, majd az észtek elleni találkozón is játszott. Később egy sérülés miatt hosszabb időre kidőlt, azóta pedig az U21-es nemzeti csapatban kapott lehetőséget.

Az olasz tréner a Telkiben rendezett keddi sajtótájékoztatón elárulta, Sallai Roland is csatlakozik majd a kerethez, és ha a támadó sérülése rendbe jön, akkor az ő játékára is számít a soron következő két találkozón.

A csoportjában veretlenül éllovas magyar csapat jövő csütörtökön Plovdivban Bulgária, három nappal később a Puskás Arénában pedig Montenegró ellen lép pályára, és ha a két meccsen egyetlen pontot szerez – a többi mérkőzés eredményétől függetlenül – már kijut a jövő nyári németországi kontinensviadalra.

Marco Rossi elmondta, csalódott, amiért a bulgáriai mérkőzést nem Szófiában, hanem Plovdivban, zárt kapuk mögött rendezik meg, 21.45 helyett 19 órai kezdéssel. A bolgár föderáció azért kezdeményezte a helyszín és kezdés időpontjának módosítását, mert a rendőrség a találkozó eredeti időpontjában, nézők előtti szervezéséhez nem járult hozzá, miután a bolgár ultrák tiltakozást terveztek a sportág szófiai irányítói ellen. Az európai szövetség (UEFA) a rendkívüli körülményekre való tekintettel a találkozó zárt kapuk mögötti rendezését elfogadta.

A felcsúti Pancho Arénában rendezik az Izrael – Románia mérkőzést

A palesztin–izraeli fegyveres konfliktus miatt az izraeli válogatott nem játszhat hazai környezetben pályaválasztóként, így az Európa-bajnoki selejtezősorozat novemberi játéknapjain (15-én Svájc, 18-án Románia az ellenfél) a felcsúti Pancho Arénában rendezi hazai mérkőzéseit.

A román szövetségi kapitány, Edward Iordănescu egyelőre csak bővített keretet hirdetett a soron következő találkozókra (november 18.: Izrael – Románia, november 21.: Románia – Svájc), és kizárólag az idegenlégiósokat jelölte ki. A hazai ligában szereplőkkel kiegészült szűkített keret összetételét lapzártánkig nem ismertették.

A bővített keret:

* kapusok: Niță (Gaziantep), Ionuț Radu (Bournemouth);
* hátvédek: Sorescu (Raków), Rațiu (Rayo Vallecano), Pașcanu (Sporting Gijón), Râpă (Krakkó), Drăgușin (Genoa), Rus (Pafosz), Nedelcearu (Palermo), Burcă (Al-Okhdood), Racovițan (Raków), Virgil Ghiță (Krakkó), Dumitrescu (Slavia Prága);
* középpályások: Marius Marin (Pisa), Răzvan Marin (Empoli), Cicâldău (Konyaspor), Stanciu (Damac), Man (Parma), Ianis Hagi (Deportivo Alaves), Moruțan (Ankaragucu), Mihăilă (Parma), Dobre (Famalicão), Cordea (Al-Tai);
* támadók: Tănase (Al-Okhdood), Drăguș (Gaziantep), Pușcaș (Genoa), Alibec (Muaiter), Florin Andone (Eldense).

A magyar válogatott kerete

* *kapusok*: Demjén (MTK), Dibusz (FTC), Gulácsi (Lipcse), Szappanos (Paks);
* *védők*: Balogh (Parma), Botka (FTC), Lang (Omonia Nicosia), Mocsi (Rizespor), Szalai Attila (Hoffenheim), Szalai Gábor (Kecskemét);
* *középpályások*: Bolla (Servette), Kalmár (Fehérvár), Kata (MTK), Kerkez (Bournemouth), Nagy Ádám (Pisa), Nagy Zsolt (Puskás AFC), Nego (Le Havre), Styles (Barnsley), Szuhodovszki (Kecskemét);
* *támadók*: Ádám Martin (Ulszan), Csoboth (Újpest), Gazdag (Philadelphia), Horváth (Kecskemét), Németh (Hamburg), Szoboszlai (Liverpool).

A magyar labdarúgó-válogatott szövetségi kapitánya, Marco Rossi a Bulgária és Montenegró elleni Európa-bajnoki selejtező mérkőzések előtti kerethirdető sajtótájékoztatón. Fotó: MTI/Illyés Tibor

Antiszemitizmus elleni menetet tartanak vasárnap Párizsban

A francia parlament két háza vezetőjének felhívására antiszemitizmus elleni menetet szerveznek vasárnap Párizsban, tiltakozásul amiatt, hogy a Gázai övezetet irányító Hamász palesztin iszlamista terrorszervezet egy hónappal ezelőtti Izrael elleni terrortámadása óta ugrásszerűen megnőtt a zsidóellenes cselekmények száma az országban.

„A köztársaság veszélyben van, az alapjait érte támadás” – írta Yaël Braun-Pivet, a nemzetgyűlés és Gérard Larcher, a szenátus elnöke a Le Figaro című napilapban megjelent felhívásában.

„A Hamász által október 7-én Izraelben elkövetett terrortámadás, a holokauszt óta példátlan gyalázatos mészárlás óta, amely 40 honfitársunk halálát okozta, az antiszemita cselekmények száma veszélyesen megnőtt hazánkban. Alig négy hét alatt több mint ezer esetet regisztráltak, kétszer annyit, mint tavaly egész évben” – írták a kezdeményezők.

„Fel kell lépnünk, hogy egyértelművé tegyük: Franciaország nem fogadja el az antiszemitizmust, és a franciák nem fogadják el, és soha nem is fogják elfogadni a gyűlölet elkerülhetetlenségét (...) A szekularizációnkat meg kell védeni, bástyát jelent az iszlamizmussal szemben” – hívták fel a figyelmet a parlamenti vezetők.

A kedd este közzétett kezdeményezést üdvözölte a kormánytöbbség. Élisabeth Borne miniszterelnök szerdán jelezte, hogy személyesen jelen lesz a felvonuláson, s a kormánytagok is csatlakozhatnak a menethez.

A parlamenti pártok, jobb- és baloldalon egyaránt üdvözölték a felhívást, egyedül a radikális baloldali Engedetlen Franciaország jelezte, hogy nem kíván olyan rendezvényen részt venni, amelyet a szuverenista jobboldali Nemzeti Tömörülés (RN) is támogat.

A párt nemzetgyűlési frakcióvezetője és köztársasági elnökjelöltje, Marine Le Pen ugyanis szerda reggel az RTL rádióban felszólította az RN „minden tagját és szavazóját”, hogy csatlakozzon a menethez.

„Itt az ideje, hogy a francia nép (...) kifejezze teljes elutasítását a látható antiszemita cselekmények látványos növekedésével szemben” – mondta Marine Le Pen.

„Az antiszemitizmus és a rasszizmus minden formája elleni küzdelem kivitelezhetetlen egy olyan párt mellett, amelynek eredete a nácizmussal való kollaboráció történetében található” – írta válaszul közleményében a radikális baloldali Engedetlen Franciaország. „Hazánknak olyan kezdeményezésekre van szüksége, amelyek egyesítik népünket” – vélte a radikális baloldal, jelezve, hogy „a békecélok körül szükséges összefogni, egyértelműen követelve a tűzszünetet és a túszok szabadon bocsátását”, akiket a Hamász október 7-i támadásakor elhurcoltak.

A kormány vasárnap azt közölte, hogy 1040-re emelkedett az antiszemita cselekmények száma, és 486 embert, köztük 102 külföldit előállítottak október 7-e, a Gázai övezetet irányító Hamász palesztin iszlamista szervezet Izrael elleni terrortámadása óta. Tavaly egész évben 436 antiszemita cselekményt regisztráltak a hatóságok.

Franciaországban él Európában a legnagyobb – 500-600 ezresre becsült – zsidó közösség, és muszlimok is Franciaországban élnek a legnagyobb számban Európában, számuk 5 és 6 millió közötti. (*MTI*)

Nincs jogalap a palesztinpárti tüntetések betiltására Angliában

A Scotland Yard főparancsnoka szerint nem lenne törvényes alapja a szombatra – vagyis az első világháborút lezáró tűzszünet évfordulójára – tervezett palesztinpárti tüntetések betiltásának.

A Gázai övezetben zajló izraeli hadműveletek ellen eddig négy egymást követő szombaton vonultak tüntetők tízezrei London és több más brit nagyváros utcáira.

Az izraeli katonai akció előzményeként a Gázát uraló Hamász iszlamista terrorcsoport fegyveresei október 7-én meglepetésszerű támadást indítottak Izrael ellen, betörtek az ország déli részébe, több mint 1400 embert meggyilkoltak, háromezret megsebesítettek, és a legutóbbi izraeli adatok szerint 240 túszt a Gázai övezetbe hurcoltak.

A Scotland Yard a szombatra tervezett újabb palesztinpárti tüntetések elhalasztását kérte a szervezőktől, aznap ugyanis az évszázados hagyománynak megfelelően a háborúk áldozatairól emlékeznek meg Nagy-Britanniában, a szervezők azonban visszautasították a kérést.

A rendőrségre ugyanakkor egyre nagyobb nyomás nehezedik a kormány részéről a szombati tüntetés betiltása végett.

Sir Mark Rowley, a Scotland Yard főparancsnoka a BBC közszolgálati rádió szerdai hírműsorában kijelentette: a jelenleg érvényes brit törvények alapján a rendőrség csak akkor kérhet kormányzati felhatalmazást egy tüntetés betiltására, ha a demonstráció súlyos mértékű rendbontás kockázatával jár, „ennek jogi küszöbe azonban rendkívül magas”, és a Scotland Yardnak kell bizonyítania, hogy „másképp nem tudná kezelni a helyzetet”.

Suella Braverman belügyminiszter minapi nyilatkozata szerint a szombati emléknapra tervezett tüntetés egyértelműen a súlyos rendbontás kockázatával jár.

A Scotland Yard főparancsnoka azonban a szerdai BBC-interjúban ezt gyakorlatilag cáfolta. Rowley úgy fogalmazott, hogy „itt még nem tartunk”, a betiltás egyébként is csak a legvégső eszköz lehet, „amelyet évtizedenként egyszer alkalmazunk”.

A szombati tüntetésről elítélően nyilatkozott Rishi Sunak brit miniszterelnök is.

A szervezők azonban válasznyilatkozatukban hangsúlyozták, hogy a londoni tüntetés csaknem két órával a háborús áldozatok emléke előtti, hagyományosan délelőtt 11 órakor tartott jelképes néma főhajtás időpontja után kezdődik, és a menet útvonala az eddigi demonstrációktól eltérően ezúttal messze elkerüli a londoni kormányzati negyed közepén álló emlékmű, a Cenotaph környékét.

Az évfordulós megemlékezések fő eseményét, a Cenotaph megkoszorúzását és a veteránok több tízezres emlékmenetét nem szombaton, hanem vasárnap tartják. Ezen jelen lesz és koszorúz III. Károly király és Rishi Sunak miniszterelnök is. (*MTI*)

Külföldi megbízásból festhették a Dávid-csillagokat a párizsi házfalakra

A múlt héten a párizsi és az elővárosi házak falára festett Dávid-csillagokat „egy külföldön élő személy kifejezett kérésére” készíthették – közölte kedden Laure Beccuau párizsi ügyész.

Október 31-én reggel mintegy hatvan, sablonnal készített kék csillagot találtak több párizsi kerületben és két elővárosi negyedben.

Az ügyben megbízott vizsgálóbírónak kell „azonosítania az elkövetőket és elemezni az akció mögött meghúzódó szándékot” – jelezte közleményében az ügyésznő.

Laure Beccuau szerint a nyomozás azt már megállapította, hogy „ezeket a feliratokat egy férfi és egy nő készítette, egy egyedi útvonal alapján, egy harmadik személy jelenlétében, aki lefényképezte a rongálásokat”.

A férfi és a nő azóta elhagyta Franciaországot – olvasható a közleményben.

Összefüggésbe hozták őket más bűncselekményekkel is, amelyeket Párizsban négy nappal korábban követtek el, s amelyek miatt egy másik duót, szintén egy férfit és egy nőt előállítottak. Mindketten Moldovában születtek.

„Egy helyi lakos látta őket, amikor egy kék csillagot stencileztek egy falra. Azt mondták, hogy egy harmadik féltől kaptak megbízást a munkára, pénzért cserébe, amelyet bizonyított egy orosz nyelvű beszélgetés a telefonjukban” – írta az ügyész.

Az ügyészség szerint „a telefonos kutatások arra utalnak, hogy a két elkövetőpár ugyanazzal a harmadik féllel állt kapcsolatban”.

„Nem zárható ki tehát, hogy a kék Dávid-csillagok festését Párizs környékén egy külföldön élő személy kifejezett kérésére hajtották végre” – állapította meg az ügyészség.

A rendőrség nagyon gyorsan azt a feltételezést részesítette előnyben, amely szerint külföldi megbízó állhat az ügy hátterében.

Laurent Nunez párizsi prefektus vasárnap úgy vélte, hogy a többi antiszemita cselekményhez képest „atipikus esetről”, „egy összehangolt akcióról” van szó, amelyet „úgy tűnik, hogy egy elkövetői csoport hajtott végre”. Elmondása szerint mintegy 250 Dávid-csillagot festettek különböző házakra, „időnként olyanokra, ahol zsidó közösségek élnek, néha pedig nem”. (*MTI*)

Üzleti sikereinek titka:
a jó REKLÁM!
Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

Si tacuisses, philosophus mansisses

Csütörtöki kimenő
– Sebestyén Mihály rovata –

A mondás magyar értelme: ha hallgattál volna, bölcs maradtál volna.

Egy-egy ország rendszerint a kultúrájára a legbüszkébb. Ezt kínálja elsődlegesen a hozzá közelítő, ráhajló idegennek, utazónak, tudósnak. Ez legbecsesebb szellemi tulajdona. Anyagi kultúrájának kerete és alapja is egyszerre.

Ezek a javak emberi alkotások, egyéni és kollektív teremtmények, a kéz, az ész és szív, a lélek összmunkája révén születnek, kínban és örömben. De ezt bizonyára te is tudod. Avagy majdnem mindenki előtt világos, már-már közhely. Ezt tölcsérezik az iskolákban a tan elkötelezettjei, vagy zsenge gyermekkortól ez a szülő, nagyszülő, nevelő dolga, feladata, sőt kötelessége. A megfelelő didaktikus/fogyasztható/étvágygerjesztő formában. Elsajátítása, asszimilációja nem kötelező, de nélküle hontalan, bárdolatlan, primitív nyelvszegény leszel.

A kultúra nem terem minden bokorban, nem magától szökik szárba. A kollektív akarat, a biztatás, művelés, támogatás, segélyezés, növelés-nevelés, figyelemmel kísérés elengedhetetlenül szükséges. Olykor ne riadjunk vissza a nyesőollótól, máskor a pozitív égésgyorsítóktól és a szellemi ajzószerektől sem. A kultúra stagnálása a legnagyobb tragédiák közé tartozik. Még azok számára is, akik tekintetüket következetesen a földre szegezik, soha fel nem pillantanak, marhaságnak tartják a horizont kémlelését. Akik hátat fordítanak az értékeknek és az értelmes szórakoztatásnak, szórakozásnak. A bunkókról szólanék, ha nem lenne elég világos.

Már céloztam rá, hogy a kultúra nem élhet meg pénz nélkül. A kultúrateremtő, működtető sem. Ugyanis a művelődés anyagigényes, pénznyelő, néha láthatatlan befektetés azonnali eredménye, hatása, leginkább hosszú távon képes hatni, megjelenni, utat törni az emberekhez, a közösségekhez. (Lásd: egy színházi előadás a próbáktól a százas házakig.) A pénz pedig ilyen vagy olyan forrásból származhat, de mindenképpen mecenatúra a neve. Lehet állami, önkormányzati, egyéni, vállalkozók önkéntes felajánlásából csurrancsöppen, teljes egészében közösségi, gyűjtés eredménye, ahol a gyűjtők, ügynökök, lelkes önkéntesek házról házra, kaputól kapuig járnak. De nem kizárt a milliomos szeszélye sem.

Emlékszel még József Attila Medvetánc c. versére?

Kinek kincse van fazékkal,
mér a markosnak marékkal.
Ha nem azzal, körömmel,
a körmösnek örömmel.
Brumma, brumma, brummadza.

Szép a réz kerek virága,
ha kihajt a napvilágra!
Egy kasznárnak öt hete
zsebbe nőtt a két keze.
Brumma, brumma, brummadza.

Állatnak van ingyen kedve,
aki nem ád, az a medve.

Most valahogy így állunk. Az önkormányzatoknak, a helyi polgárság képviselő-testületének, a törvényhatóságnak a parlament megtiltotta rendezvények, kulturális események anyagi támogatását. Abban az időszakban, amikor már-már minden településen szépen megindult a sajátos kulturális arculat kiépítése, rehabilitációja. Amikor a helyi rendezvények tömegeket vonzottak intra és extra muros. Amikor ez jövedelemteremtő erőforrás is volt. De a sajátos/sajnálatos hazai viszonyok között a művelődési rendezvények soha sem lehettek száz százalékig önfenntartók, számítottak a tanács, a polgárok felelős szerveinek okos döntésére. Lehet, hogy volt, ahol szórták a pénzt, de a kulturális összesereglések, vásárok (könyv, zene, művészeti alkotások), moccanások, történések, fesztiválok rendezői, házigazdái, alapítványai többsége meggondolta, hogyan költse el a kapott, kérvényezett, törvényileg tiszta támogatást. Az erkölcsi haszon volt a legnagyobb siker.

A parlament mostani döntésével – mely a takarékossági programhoz igazodni látszott, de csak látszat – csupán két dolog sérült (halálosan?): a települési önkormányzat önállósága, határozatképessége és a kultúra maga. Amelyre állítólag az ország oly büszke. Honatyái, úgy látszik, aligha.

Eladási közlemény

A Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal székhelyén (Marosvásárhely, Dózsa György utca 1–3. szám) **november 23-án 11 órai kezdettel** nyilvános árverésen értékesíti az alábbi cégek ingó javait, a költségvetéssel szembeni adósság behajtása céljából:

WINEDISTRIB KFT., adószám 24610839. 2022. március 8-i árukészlet: szeszes és nem alkoholos italok, 3897 db, kikiáltási ár 72.297 lej. Árukészlet: szeszes és nem alkoholos italok, 2080 db, a 2021. december 13-i 17646-os számú felmérés alapján, kikiáltási ár: 389.589 lej.

M&M MELY MAR KFT., adószám 34436455, 97 négyzetméter összfelületű, beton kétszobás-fürdőszobás ház, hasznos felület 79 négyzetméter, Szentpál 104. szám alatt, Maros megye, telekkönyvszáma 50705/Szentpál, kikiáltási ár: 120.054 lej; 1079 négyzetméteres beépíthető terület, közművesítve, telekkönyvszáma 50705/Szentpál, kikiáltási ár: 33.314 lej.

FEDIA REGAL VIN KFT., adószám 42577420: 2007-es, kétajtós, öt férőhelyes Opel Corsa 237.000 km-ben, 59 kW, 1229 köbcentis, alvázszáma WOLOSDL6874075651, a motor szériaszáma 19hw8115, rendszáma MS-29-GRT, kikiáltási ár: 21.448 lej; 2007-es, három férőhelyes, dízel Mercedes Benz Sprinter 515 CDI négyajtós furgon, 370.000 km-ben, 110 kW, 2148 köbcentis, alvázszáma WDB890665715238011, motor szériaszáma 51469072, rendszáma MS-01-FED, kikiáltási ár: 85.260 lej.

ESTTUB KFT., adószám 1272062, 2001-es, kétajtós, három férőhelyes, dízel Mercedes Benz Atego 815 fekete-szürke, ponyvás haszonjármű, 110 kW, 4249 köbcentis, 154138 km-ben, alvázszáma WDB97001511K575685, a motor szériaszáma 00190909, rendszáma MS-31-SUB, kikiáltási ár: 25.230 lej; dízel kompresszor, kikiáltási ár: 10.840 lej; táska és sugárzásjelző, kikiáltási ár: 2.320 lej; vízszintes Tracto Technik fúrógép, kikiáltási ár. 11.140 lej; Drilltrack rádiodetektoros helymeghatározó, kikiáltási ár: 8.110 lej; fúrórudak, kikiáltási ár: 15.140 lej; fúrásérzékelő szonda, kikiáltási ár: 5.730 lej; ütvefúró berendezés, kikiáltási ár. 46.590 lej; 2013-as, fehér, dízel Volkswagen Tiguan személygépkocsi, 189.685 km-ben, 130 lóerős, alvázszáma WVGZZZ5NZDW086077, rendszáma SM-27-GLN, kikiáltási ár: 76.000 lej; 2014-es szürke, dízel Volkswagen Touareg 204545 km-ben, 204 lóerős, alvázszáma WVGZZZ7PZED037504, a motor szériaszáma 0209944 rendszáma MS-15-YHE, kikiáltási ár 91.000 lej; 1997-es kék, dízel MAN haszonjármű, 157.093 km-ben, 162 kW, alvázszáma WMAL251175G124870, a motor szériaszáma 1588875560F37, rendszáma MS-70-VSC, kikiáltási ár: 35.000 lej; Essig Push típusú pneumatikus ütvefúró, kikiáltási ár: 17.800 lej; Flottman Werk levegősűrítő, kikiáltási ár. 13.580 lej; Samsung Galaxy Note 9, 4G, kikiáltási ár: 812 lej.

VIPER AUTOPARTS KFT. adószám 41246992, meleg levegőt fúvó berendezés, kikiáltási ár: 3.251 lej, AIO 24ARE05 típusú Sistem All in One Lenovo, szériaszám: FOEW00611R1, kikiáltási ár: 696 lej; TLT235SB típusú 3,5 tonnás emelő, 531910037902 széria, kikiáltási ár: 10.023 lej; TLT235SB típusú 3,5 tonnás emelő, 5319910037702 széria, kikiáltási ár: 10.033 lej.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

ASZTALOSMŰHELYBE alkalmazunk ASZTALOST, IPARI FESTŐT és SEGÉDMUNKÁST. Érdeklődni a 0744-544-336-os telefonszámon, 9-16 óra között. (67557-I)

Kibeszélőre hívja Vincze Loránt EP-képviselő a marosvásárhelyieket

Az Európai Unióról nagyon sok hírt látunk, hallunk, és mindenkinek van egyfajta véleménye a Brüsszelben hozott döntésekről. Az RMDSZ európai parlamenti képviselőinek célja, hogy erdélyi ügyeinket elvigyék Brüsszelbe, a döntéseket lehetőség szerint a magyar közösség érdekeinek megfelelően befolyásolják, az uniós lehetőségeket pedig hazahozzák. Kint a bajokról, itthon pedig az előnyökről beszélnek, és ezeket a híreket a széles nyilvánossággal is megosztják.

Mindazonáltal a felmérések azt mutatják, hogy az erdélyi magyarok közül sokan csalódtak az EU-ban. Szembe kell nézni tehát a felmerülő kérdésekkel, és válaszolni kell rájuk, hiszen a közösség érdeke beleszólni az uniós ügyekbe.

Ennek tudatában **Vincze Loránt**, az RMDSZ európai parlamenti **képviselője KIBESZÉLŐ – Szólj bele az EU-ba!** címen találkozók sorozatát indítja el, amelynek célja, hogy meghallgassa a véleményeket, panaszokat, kérdéseket az Európai Unióval és döntéseivel kapcsolatban, és lehetőség szerint válaszoljon ezekre a felvetésekre.

A találkozósorozat első rendezvényére **Marosvásárhelyen, a G.Caféban** kerül sor **november 10-én, pénteken 18 órától.**

Vincze Loránt és csapata szeretettel vár a KIBESZÉLŐre mindenkit, akinek kérdései vannak, aki elégedetlen, aki kíváncsi, vagy szívesen találkozna az EP-képviselővel.

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is), vakolást, meszelést, szigetelést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0724-148-777, 0743-402-195, István. (20998)

SZAKEMBER vállal bádogosmunkát, tetőjavítást, meszelést, vakolást, kerítéskészítést, tetőjavítást. Tel. 0724-149-358, 0748-372-247, Csaba. (20998)

SZAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást, tetőjavítást, meszelést. Anyagot biztosítunk. Vassal is dolgozunk, hegesztünk, vaskerítést készítünk. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0724-148-777, 0743-402-195, István. (20998)

TETŐFEDŐ BÁDOGOS vállal 20% kedvezménnyel tetőkészítést cserépből és fémcserépből, valamint bármilyen sürgős tetőjavítást. Tel. 0746-100-055. (21230-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezem november 9-ére, amikor 23 éve örökre itthagyott drága unokám,
SILLÓ KÁLMÁN ZOLTÁN
(Tutty)
Nyugodj békében! Ica mama. (21213-I)

„Kit őriz a szívünk,
Nem hal meg soha,
Kit lelkünkkel látunk,
Sosem megy el.

Amíg fülünkben cseng
Tisztán még a hangja –
Egy óvó szempár
Fentről minket figyel.”

Szívünk leírhatatlan fájdalmával és a hiányérzés örök küzdelmével emlékezünk november 9-én
PÉTER RUDOLF ISTVÁN
szabómesterre
halálának harmadik évfordulóján.
Családja iránti hűségét, szeretetét, gondoskodását és jóságát szívünkben őrizzük. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Szerettei. (21214)

Lám, ennyi az élet, gondoltad-e? Egy pillanat, és mindennek vége. Szólni sem tudtál, hogy indulsz a messzeségbe.
Immár 23 éve, hogy itthagytál. Szívemben örök fájdalommal őrzöm drága gyermekem,
SILLÓ KÁLMÁN ZOLTÁN
Tuttykám emlékét.
Nyugodj békében! Mámá. (21213-I)

23 éve, hogy
SILLÓ KÁLMÁN ZOLTÁN
(Tutty)
eltávozott közülünk. Szívünkben hiányát semmi nem pótolja. Emléke legyen áldott!
Nénje, Cica és férje, István. (21213-I)

Minden évben eljön a nap, amely számomra fájó emlék marad. November 9-én 23 éve távozott
ifj. SILLÓ KÁLMÁN ZOLTÁN
(Tutty).
Emlékét szeretetben őrzöm szívemben.
Edit és férje, Csaba. (21213-I)

Szomorú szívvel emlékezünk
SILLÓ KÁLMÁN ZOLTÁNRA
(Tutty)
halálának 23. évfordulóján. Emlékét szívünkben őrizzük. Unokatestvére, Noémi, férje, Attila és gyermekük, Rolly. (21213-I)

Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk ma, november 9-én
id. PETHŐ BÉLA
volt mozdonyvezetőre, halálának 20. évfordulóján. Emléked legyen áldott, nyugalmad csendes! Nyugodj békében, te drága lélek, mert te örökké szívünkben maradsz, és szívünk soha nem felejt téged.
Szerető családod, szeretteid. (sz.-I)

Az idő elmúlhat, szállhatnak az évek, míg élek, velem lesz az emléked.
Fájó szívvel emlékezünk november 9-én édesanyámra,
PETHŐ IRMÁRA (Babi)
halálának 4. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
*****
Szeretett nővérünkre,
PETHŐ IRMÁRA (Babi)
emlékezünk halálának 4. évfordulóján.
Gondoskodó szeretetét, míg élünk, nem feledjük.
Húgai: Erzsébet (Bözsi) és Gyöngyike családjukkal együtt, Kanadából.
Lánya, Éva (Babi), veje, Gábor és gondviselője, Manyika. (21193-I)

Kegyelettel és szeretettel emlékezünk november 9-én
KRECZ LÁSZLÓRA
halálának második évfordulóján.
Már nem vagy ott, ahol voltál, de mindenhol ott vagy, ahol szerető családod van.
Drága emléked bennünk él örökké. Emléked legyen áldott, nyugalmad csendes!
Szeretteid. (21209-I)

ELHALÁLOZÁS

Szívünk mély fájdalmával tudatjuk, hogy a szeretett férj, apa, gyermek, unoka, rokon és jó barát, a marosszentgyörgyi születésű
TORDAI ARNOLD-TIBOR
életének 28. évében tragikus körülmények között elhunyt.
Drága halottunk temetése 2023. november 10-én, pénteken 12.15 órakor lesz Budapesten.
Nyugodj békében, drága unokánk! Szívünkben örökké élni fogsz.
Szerető nagyszülei és a gyászoló család. (21225)

Soha el nem múló fájdalommal tudatjuk, hogy a drága édesanya, nagymama, anyós, rokon és jó szomszéd,
özv. KAÁLI NAGY JENŐNÉ
született KOVÁCS ERZSÉBET
életének 100. évében, rövid szenvedés után, 2023. november 7-én elhunyt. Drága halottunk földi maradványait folyó hó 9-én 13 órakor helyezzük örök nyugalomra a mezőfelei református sírkertben.
Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
A gyászoló család. (sz.-I)

RÉSZVÉTNYILVÁNÍTÁS

Őszinte részvétünket fejezzük ki Marosán Réka kolléganőnknek, együttérzünk vele szeretett ÉDESANYJA elvesztése miatt érzett fájdalmában. A mezőpaniti Kádár Márton Általános Iskola munkaközössége. (21233-I)

DORA OPTICS

Marosvásárhely (Központ)
P-ța Mărășești, Nr. 21.
0733 553 976

Marosvásárhely (Tudor)
B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126.
0755 088 379

Medgyes
Str. Pompierilor Nr. 4.
0735 830 678

Nyárádszereda
Str. Pompierilor Nr.1.
0733 553 973

Segesvár
Str. Mihai Viteazu Nr. 40
0770 810 855

Szászrégen (Cardinal)
Str. Cardinal Alexandru Todea, Nr. 25/A 0728 908 856

Szászrégen (Libertății)
B-dul Libertății, Nr. 12/2
0733 553 971

Marosludas
Str. B-dul 1 Dec. 1918. Nr. 7
0735 786 853

Torda
Str. Mihai Viteazu Nr. 2
0729 069 548

Dicsőszentmárton
Str. Victoriei Nr. 21
0736 386 353

Szováta
Str. Principală nr. 151
0773 347 494

www.doraoptics.ro

HAVI KEDVEZMÉNY
-15%
SZEMÜVEGLENCSÉKRE

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM
www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alapból származó összeggel novemberre ártámogatott (ingyenes) orvosi analízisek elvégzésére. Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7–19 óra között.